

Mbunga: Bible for Matthew

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Kihitabu kya ukolu wa Yesu Kilisito mwana wa Daudi, mwana wa Iblahimu. ² Iblahimu awelili tati wa Isaka, na Isaka tati wa Yakobo, na Yakobo tati wa Yuda na walongo ghaki. ³ Yuda awelili tati wa Pelesi na Sela kwa Tamali, Pelesi tati wa Hezeloni, na Hezeloni tatiwa Lamu. ⁴ Lamu awelili tati wa Aminadabu, Aminadabu tati wa Nashoni, na Nashoni tati wa Salimoni. ⁵ Salimoni awelili tati wa Boazi kwa Lahabu, Boazi tati wa Obedi kwa Lusi, Obedi tati wa Yese, ⁶ Yese awelili tati wa nkosi Daudi. Daudi awelili tati wa Sulemani kwa mhumbu wa Ulia. ⁷ Sulemani awelili tati wa Lehoboamu, Lehoboamu tati wa Abiya, Abiya tati wa Asa. ⁸ Asa awelili tati wa Yehoshafati, Yehoshafati tati wa Yolamu, na Yolamu tati wa Uzia. ⁹ Uzia awelili tati wa Yothamu, Yothamu tati wa Ahazi, Ahazi tati wa Hezekia. ¹⁰ Hezekia awelili tati wa Manase, Manase tati wa Amoni na Amoni tati wa Yosia. ¹¹ Yosia awelili tati wa Yekonia na wahaja ghaki lipindi lya kutolwa kuyenda ku Babeli. ¹² Na badili gha kutolwa kuyenda ku Babeli, Yekonia awelili tati wa Shatieli, Shatieli awelili mbuyi wa Zelubabeli. ¹³ Zelubabeli awelili awelili tati wa Abiudi, Abiuditati wa Eliakimu, na Eliakimu tati wa Azoli. ¹⁴ Azoli awelili tati wa Zadoki, Zadoki tati wa Akimu, na Akimu tati wa Eliudi. ¹⁵ Eliudi awelili tati wa Elieza, Elieza tati wa Matani na Matani tati wa Yakobo. ¹⁶ Yakobo awelili tati wa Yusufu mngwana wa Maliamu, mweni kuwela kupitila mweni Yesu awelekili, mweni kukemwa Kilisito. ¹⁷ Viwelekwa vyogha kuhuma Iblahimu mbaka Daudi viwelili viwelekwa ikumi na njechi, kuhuma Daudi mbaka kutolwa kuyenda kubabeli viwelekwa ikumi na njechi, na kuhuma kutolwa kuyenda ku Babeli mbaka Kilisito viwelekwa ikumi na njechi. ¹⁸ Kuwelekwa kwa Yesu Kilisito kuwelili kwa ndambu hai. Nyongu ghaki, Maliamu, aposilwi na Yusufu, ila pambila gha weni konganika, awonikanili yiwa kana ndumbu kwa uwesa wa Mpumulo wa Sapanga. ¹⁹ Mlumi ghaki Yusufu, awelili mundu mweni haki alemili kumpughanyisa lipala lipala. Akalamula kupyata uposu hau kwa kifisu. ²⁰ Paawelili akiliwachila kunani gha mighalu hai, Mtumikila wa kundumba wa Bambu akamuhumila kundotu, akilonga, "Yusufu mwana wa Daudi, ukotoho kutila kumtola Maliamu handa muhumbu ghaku, kwaikiva ndumbu yaaweli nayu ni kwa uwesa wa Mpumulo wa Sapanga. ²¹ Atejiwpola mwana mlumi na wenga utemkema lihina lyaki Yesu, kwaikiva atewalokola wandu ghaki na sambu syau." ²² Hagha hyogha yahumilile kutimiliswa kila kilongelilwi na Bambu kwa njila gha mlota, akilonga, ²³ "Uloli bikila atatola ndumbu na kulela mwana mlumi, na watemkema lihina lyaki Imanueli"- ingumaanisa, "Sapanga pamonga na twenga." ²⁴ Yusufu ayimukili kuhuma mlwonu na kughola handa mtumikila wa Bambu amlongilile na akamtola handa mhumbu ghaki. ²⁵ Hata nagha awonjili nayu ng'ogha mbaka paaiwopolile mwana mlumi na akamkema lihina lyaki Yesu.

Chapter 2

¹ Baadili gha Yesu kuwelekwa ku Betelehemu gha Uyahudi kmachuwa gha nkosi Helode, wandu wasoma kuhuma kumashaliki gha kutali wakahika Yelusalemu wakilonga, ² "Kakugha hayu mweni kuweleka nkosi wa Wayahudi? Tulolile ndondwa ghaki kuhuma mashaliki hinu twenga tuhika kumtundamila." ³ Lipindi nkosi Helode pakayoghanila hagha aliholile nesu, na Yelusalemu hyogha pamonga namweni. ⁴ Helode akawakonganisa wakulu wa watambika wogha na wayandika wa wandu, namweni akawakonya, "Kilisito atewekekwa kugha?" ⁵ Wakamlongela, "Kubetelehemu gha Uyahudi, kwaikiva havi ndiwa iyandikilwi na mlota, ⁶ Nawenga Betelehemu, kumlima wa Yuda, kwa msokombi ng'oha paghati gha vilongosi wa Yuda, kwaikiva kuhuma kwa wenga atehika kilongosi atewahunga wandu ghangu Izilaili." ⁷ Hinu Helode akawakema wala wasoma kwa kufisa na kuwakonya ni lipindi ghani nesu nesu ndondwa iwelili iwoneka. ⁸ Akawalaghila ku Betelehemu, akilonga, "Myendi kwa kulolesa mkamhakuli mwana mweni kuwelekwa. Lipindi pamtemlola, mniyegheli habali ili hilahila na nenga niwesi kuhika na kumtundamila." ⁹ Badili gha kuwela wamyoghanila nkosi, wayendelelili na mwanja ghau, na ndondwa hila wawelili wakiilola masaliki iwelili ikiwalongola mbaka paigholoka kunani gha mahala pala mwana mweni kuwelekwa aiwelili. ¹⁰ Lipindi pawailolile ndondwa, wahekelelili kwa luheku lukulu nesu. ¹¹ Wakayingila mkyumba na kumlola mwana mweni kuwelekwa na Maliamu nyongu ghaki. Wakamtundamilila na kumkwinila. Wakawopola ngoku zyau na kumpegga hupo zya zahabu, ufumba na manemane. ¹² Sapanga awakanisili kundotu yiwa wakotoho kuhuyila kwa Helode, Hinu, wakahuya kumlima wau kupitila njila ghanghi. ¹³ Badili gha kuwela wahuka, mtumikila wa Bambu akamuhumila Yusufu kundotu na kumlongela, "Uyinuki, na umtoli mwana pamonga na nyongo ghaki na mtuwili ku Msili. Mhighali haku mbaka panitewalongela, kwaikiva Helode atemhakula mwana ili amyalamisi. ¹⁴ Uhiku hau Yusufu akayimuka na kumtola mwana na nyongo ghaki na kutuilila ku Misili. ¹⁵ Alikalili haku mbaka Helode paahovile. Hai itimilisili kila Bambu akilongile kupitila mlota, "Kuhuma ku Misili nimkema mwana ghangu." ¹⁶ Hinu Helode, pailolile yiwa kapughanywa na wandu wasoma, akahyoma nesu. Akalaghila kukomwa kwa wana wogha walumi weni kuwela ku Betelehemu na wogha kumahala pala weni kuwela na lipindi lya machuva maivili na pahi ghaki kukovekelana na lipindi awelili kahighilisa kala kuhuma kwa wandu wala wasoma. ¹⁷ Haku ndiwa kukawela kutimila kwa lila lilando lyeni kulongelwa na mlota Yelemia, ¹⁸ Lilowi liyoghanilika Lamah, kililo na malumbililo makulu, Laheli akiwalilila wana ghaki, na akanili kutaywa moyu, kwaikiva wahuka kala." ¹⁹ Helode paahovile, hinu mtumikila wa Bambu akamhumila Yusufu kundotu haku Misili na kulongela, ²⁰ "Uyimuki na umtoli mwana na nyongo ghaki, na myendi kumlima wa Izilaeli kwaikiva wala weni kuwela wakihakula ukomu wa mwana wahova kala." ²¹ Yusufu akayimuka, akamtola mwana pamonga na nyongu ghaki, na wakahika kumlima wa Izilaili. ²² Ila pakayoghanila yiwa Alikelau awelili akilongosa ku Yuda mahala kwa tati ghaki Helode, atilili kuyenda haku. Badili gha Sapanga kumkanila kundotu, akahuka kuyenda kumbwani wa Galilaya, ²³ na ayendili kulikala kumlima weni kukemwa Nazaleti. Hai itimilisili kila kila kiwelili kilongwa kala kwa njila gha walota, yiwa atekemwa Mnazaleti.

Chapter 3

¹ Kumachuwa ghala Yohana Mbatisa ahikili akitangasa kumwitu gha Yuda akilonga, ² "Mleki sambi kwaikiva unkosi wa kundumba wa pabehi." ³ Kwaikiva hayu ndiwa mweni kulongelelelwa na mlota Isaya akilonga, "Lilowi lya mundu mweni kughuta kuhuma mluvagha; 'myandali njila gha Bambu, mnyoloshi njila zyaki.'" ⁴ Hinaa Yohana awelili kavala mapuku gha ngamia na mkanda wa ngozi mkibulubulilo kyaki. Mulyo ghaki uwelili nzige na bhuche gha mwitu. ⁵ Hinu Yelusalemu, Yuda yogha, na kumahala kogha kweni kutindila lweni Yoludani wakayenda kwa mweni. ⁶ Wawelili wakibatiswa na mweni kumlweni Yoludani kunu wakileka sambi zyau. ⁷ Ila paawawonile watangala wa mafalisayu na masadukayu wakihika kwa mweni kubatiswa, akawalongela, "Mwenga kiwelekwa kya njoka weni sumu ghani kawakanisa muwesi kuwela kutali na mahakilo yeni kuhika?" ⁸ Mleli matungula yeni kuwaghola mleki sambi. ⁹ Na mkotoho kuliwachila na kulongelana paghati gha mwenga, 'Tuvile na Iblahimu handa tati wa wenga.' Kwaikiva ninguwalongela yiwa Sapanga anguwesa kumuyinulila Iblahimu wana hata kuhuma kumaganga hagma. ¹⁰ Lihuka liyandalwa kala kuvikwa kumikeghe gha mibiki. Hinu kila libiki lilela ng'ogha matungula maha lingudumulwa na kutaghwa kulyoto. ¹¹ Ninguwabatisa kwa masi kwaikiva gha kuleka sambi. Ila hayu mweni kuhika badili gha nenga ni mkulu kupiti nenga na nenga nipalilwi ng'ogha hata kupapa vilat vyaki. Mweni atewabatisa kwa Mpumulo wa Sapanga na kwa lyoto. ¹² Na luselu lwaki likala kumawoku ghaki kughulula mbandi ghaki na kukungula nganu ghaki kungoku ghaki. Ila atelungusa yala makapi kwa lyoto lyeni kuwesa ng'ogha kujimika. ¹³ Hinu Yesu akahika kuhuma ku Galilaya mbaka lweni Yoludani kubatiswa na Yohana. ¹⁴ Ila Yohana apalili kumkanisa akilonga, "Nenga ningupala nibatiswi na wenga, na wenga unguhika kwa nenga?" ¹⁵ Yesu akayanga akalonga, "Ujumili iweli nagha hinaa, kwaikiva ndiwa ingutupala kutimilisa haki hyogha," Hinu kuulongolo Yohana akamlekesela igholwi nagha. ¹⁶ Badili gha kuwela kabatiswa kala, bwitu Yesu akahubhuka kumasi, na uloli, Kundumba kukagubutuka kwa mweni. Na akamlola Mpumulo wa Sapanga akihuluka kwa mlandanu wa ngunda na kuhulukila kunani ghaki. ¹⁷ Uloli, lilowi likahumila kuhuma kundumba likilonga, "Hayu ni mwana ghangu mpalwa. nihekeswa nesu na mweni."

Chapter 4

¹ Hinu Yesu alongosilwi na Mpumulo mbaka kulivagha ili ayeswi na lihyukana. ² Paawelili kawopa mulyo kwa lipindi lya machuwa ialobaini pamuhi na uhiku akolilwi na njala. ³ Myesa akahika na kumlongela, "Ikiva wenga ni Mwana wa Sapanga, uyalaghili maganga hagma yaweli libumunda." ⁴ Ila Yesu amyangili na kumlongela, "Iyandikwa, 'Mundu atelama ng'ogha kwa libumunda weka yaki, ila kwa kila lilando lyeni kuhuma kumlomo wa Sapanga.'" ⁵ Hinu lihyukana likamyegha kummbwani uyandalwa kwaikiva gha Sapanga na kumvika mahala pakunani nesu kulighuta lya Sapanga, ⁶ na kumlongela, "Ikiva wenga ni Mwana wa Sapanga, ujumbi pahi, kwaikiva iyandikwa, 'Atelaghila watumikila ghaki wa kundumba wahiki wakudaki,' na, 'watekuyinula kwa mawoku ghau, ili ukotoho kulikwala maghulu ghako kuliganga.'" ⁷ Yesu akamlongela, "Kangi iyandikwa, 'Ukotoho kumuyesa Bambu Sapanga wa wenga,'" ⁸ Hinu, lihyukanaakamtola na kumyegha mbandi gha kunani nesu akamlangiha unkosi wogha wa mlimawogha na unaisa wogha. ⁹ Akamlongela, "Nitekupeghe hindu vyogha havi paukinitundamila na kuniyupa." ¹⁰ Hinu Yesu akamlongela, "Uyendi zyako uhuki panenga, Lihyukana! Kwaikiva iyandikwa, 'Ungupalwa umtundamili Bambu Sapanga ghako, na umumikili mweni weka yaki.'" ¹¹ Hinu lihyukana likamleka, na uloli, watumikila wa kundumba wa Sapanga wakahika wakamtumikila. ¹² Hinu Yesu pakayoghanila yiwa Yohana kakamulwa, akahuka mbaka ku Galilaya. ¹³ Ahukili ku Nazaleti akayenda na kulikala ku Kapelinaumu, yeni kuwela mmbalimbali wa bahali gha Galilaya, kumimbaka gha mimbwani gha Zabuloni na Nafutali. ^{14 15 16} Hai ihumilili kutimilisa kila kilongelilwi na mlota Isaya, "Kumlima wa Zabuloni na mlima wa Nafutali, kuyendela kubahali, ng'wambo gha Yorudani, Galilaya gha wandu wammaya ng'ogha Sapanga! Wandu walikalili mlwisa waulola mhana mkulu, na wala weni kuwela walikala kumahala na kisisi kya kihu, kunani ghau mhana uwalangasila." ¹⁷ Kuhumila lipindi hali Yesu akatumbula kutangasa Habali Maha na kulonga, "Mleki sambu, kwaikiva unkosi wa kundumba wapabei." ¹⁸ Paawelili akityanga mmbalimbali gha bahali gha Galilaya, awawonili walongo waivili, Simoni mwenikuwela akikemwa Petelo, na Andelea mhaja ghaki, wakitegha nyafu mbahali, kwaikiva wawelili walopola wa homba. ¹⁹ Yesu akawalongela, "Mhiki mnikovekeli, nitewaghola kuwela walopola wa wandu." ²⁰ lipindi lilalila wakaleka nyafu na kumkovekela. ²¹ Na Yesu paawelili akiyendelela kuhuka pala akawalola walongo waivili waghangi, Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana mhaja ghaki. Wawelili kuwato pamonga na Zebedayo tati ghau akisona nyafu zyau. Akawakema, ²² na lipindi lilalila wakaleka wato na tati ghau na wakamkovekela. ²³ Yesu atyangili na kuleka mbandi mayaghani kuhikila Galilaya hyogha, akivula kumaghuta gha kukonganikila Wayahudi, akitangasa Habali Maha gha unkosi, na akilamisa kila ndambu gha kulwala na mavina paghati gha wandu. ²⁴ Habali zyaki zkalandala ku Silia hyogha, na wandu wakawayegha kwa mweni wala wandu wogha wawelili wakivina, wakiwela na mavina wekaweka na maumifu, wenikuwela na mahoka, na weni ulwala wa KIFafa na weni kupola vikongonu. Yesu awalamisili. ²⁵ Lipinga likulunga lya wandu likamkovekela kuhuma ku Galilaya, na Dekapoli, na Yelusalemu na Uyahud na kuhuma kung'wambu gha Yoludani.

Chapter 5

¹ Yesu paalolile lipinga, akahuka na kuyenda Kulitombi. Paawelili kalikala pahi, wavulwa ghaki wakahka kwa mweni. ² Akagubutula mlomu ghaki na akawavula, akilonga, ³ "Wahighilwa weni kuwela wangali kindu wa mpumulo kwaikiva unkosi wa kundumba ni waweni. ⁴ Wahighilwa weni kuwela na unyengemalo, kwaikiva watetaywa moyu. ⁵ Wahighilwa weni unyalinyali, kwaikiva hagma watelihi mlima. ⁶ Wahighilwa weni njala na kuyumilila kwa haki, kwaikiva weni wateyukutiswa. ⁷ Wahighilwa wala weni luhungu kwaikiva weni watepokela luhungu. ⁸ Wahighilwa weni moyu maha kwaikiva weni watemlola Sapanga. ⁹ Wahighilwa wagholesa ndulumu, kwaikiva weni watekemwa wana wa Sapanga. ¹⁰ Wihighilwa wala weni kuhakilwa kwaikiva gha haki, kwaikiva unkosi wa kundumba ni wa weni. ¹¹ Mhhighilwa mwenga weni kuwela wandu watewalighu na kuwahakila, au kulonga kila ndambu gha uhakata kwa mwenga kwa uhwanga kwaikiva gha nenga. ¹² Mhekeleli na kuhina, kwaikiva hupo gha mwenga ni ngulu kunani kundumba. Kwaikiva havi ndiwa wanduwawahakilile walota walamil pambila gha mwenga. ¹³ Mwenga ni munyu gha mlimawogha. Ila paikawela munyu uyalamisa umunyu ghaki, itewesa ghuli kugholeka munyu chakaka kang? Katu itewesa ng'ogha kuwela maha kwa kindu kighangi chochosu kang, ila ni kutaghwa panje na kutimbangwa na maghulu gha wandu. ¹⁴ Mwenga ni mhana wa mlimawogha. Mlima weni kuchengwa kunani gha litombi uwesa ng'ogha kufiswa. ¹⁵ Hata wandu wangukosa ng'ogha limbamba na kuvika pahi gha kibeza, ila kweni mesa, na lyeni linglangasa wogha weni kuwela mghati gha kyumba. ¹⁶ Uleki mhana wa mwenga ulangasi kuulungolo gha wandu kwa njila yenikuwela, wayaloli matendu gha mwenga gha maha na kumkwilikiha Bambu wa mwenga mweni kuwela kundumba. ¹⁷ Mkotoho kuliwachila yiwa nihika kuyaghamila selia hata walota. Nihika ng'ogha kuteyaghamilaila kutimilisa. ¹⁸ Kwa chakaka ninguwalongela yiwa mbaka kundumba na mlimawogha vyogha viyendi kwahela yodi imonga hata nukuta imonga gha laghililo litehumiswa kuselia maka pala kila kindu pakitewela kitimiliswa kala. ¹⁹ Hinu yeyosi mweni kutenyula amuli isokombi paghati gha amuli hazi na kuwavula waghangi kughola nagma atekemwa msokombi kuunkosi wa kudumba. Ila yeyosi mweni kukola na kuvula atekemwa mkulu kuunkosi wa kundumba. ²⁰ Kwaikiva ninguwalongela yiwa haki gha mwenga paiwela ng'ogha ngulu kupiti gha wayandika na Mafalisayu, kwa njila yoyosi hila mteyingila ng'ogha kuunkosi wa kundumba. ²¹ Myoghanila ilongilwi haku dahili yiwa, "Ukotoho kukoma" na 'yeyosi mweni kukoma kakuhatali gha kulamulwa.' ²² Ila ninguwalongela yeyosi mweni kumhyomela mlongo ghaki atewela kuhatali gha kulamulwa. Na yeyosi mweni kumlongela mlongo ghaki yiwa, 'Wenga kwamundu wa maha ng'ogha!' atewela kuhatali gha njenga kaya. N yeyosi mweni kulonga, 'Wenga kwa ndyungi! atewela kuhatali gha lyoto lya kujehanamu. ²³ Hinu handa unguyegha litambiku lyaku kuluhanja lweni kuchengwa kwa maganga na kunu ungukumwiki yiwa mlangu ghako kana mghalu wowowsi na wenga, ²⁴ ulileki litambiku hali kuulungolo gha lihanja, na hinu uyendi. Kajumilai naye hayu mlangu ghako, na hinu uhiki kuyegha hali litambiku lyako. ²⁵ Ujumilani na msitaki ghako kwa kuloposela, ukiwela pamonga naye kunjila kuyendela kuulamulo, kihyetu na hagma msitaki ghako anguwesa kukuleka kumawoku gha mlamula, na mlamula akuleki kumawoku gha watovangondu, na wenga utetaghwa mlighuta lya wawopwa. ²⁶ Ukwiniili ninguwalongela, katu utevikwa ng'ogha pekesu mbaka uweli uhipa sendi gha mwihu gha mapesa ghala ungupalwa kuhipa. ²⁷ Myoghanila ilongwa yiwa, 'Ukotoho kughola ngongola.' ²⁸ Ila nenga ninguwalongela yoyosi mweni kumlola mdala kwa luhujulu naye kughola kala ngongola na naye mdala. ²⁹ Na paikawela lisu lyako lya kuliyila lingukuyambusa ulikwali, ulitupuli na ulitaghi kutali na wenga. Kwaikiva ni mbaha kikongonu kimonga kuhigha ghako kiyalamiki kupiti mhigha wogha kutaghwa kulyoto. ³⁰ Napaikawela liwoku lyako lya kulume lingukuyambusa ulikwali, ulidumuli na kulitaghila kutali na wenga. Kwaikiva ni mbaha kikongonu kimonga kuhigha ghako kiyalamiki kupiti mhigha wogha kutaghwa kulyoto. ³¹ Iyandikwa hilahila, yeyosi mweni kumuwinga mhumbu ghaki, na ampehi lihamba lya mlekanu, ³² Ila nenga ninguwalongela, yeyosi mweni kumleka mhumbu ghaki, ila weka kwaikiva gha ngongola, angumghola kuwela mngongola. Na yeyosi mweni kumposa badili gha kupeghwa lihamba lya kulekana naye angughola ungongola. ³³ Kangi, myoghanila ilongilwi kwa wala wa dahili, 'Mkotoho kulapa kwa uhwanga, ila myeghi vilapo vya mwenga kwa Bambu.' ³⁴ Ila nenga ninguwalongela, mkotoho kulapa hata mayaghani, ama kwa kundumba, kwaikiva ni ukwikilishi wa Sapanga; ³⁵ wala kwa mlimawogha, kwaikiva ni mahala pakuvika kikalilo kya kukobeka lyayo ghaki, ama kwa Yelusalemu, kwaikiva ni mlima wa nkosi mkulu. ³⁶ Hata ukotoho kulapa kwa mutu ghako, kwaikiva wenga uwesa ng'ogha kughola hwila imonga kuwela mbuleti au nditu. ³⁷ Ila milando gha mwenga iweli, 'Hina, hina, ng'ogha, ng'ogha.' Kwaikiva yen kupiti hagma yanguma kwa yula mhakata. ³⁸ ³⁹ Myoghanila ilongwa yiwa, 'lisu kwa lisu, na lino kwa lino.' Ila nenga ninguwalongela, mkotoho kusindana na mundu mhakata; ila mundu pakakutova lishavu lya kuliyila umghalambulile na lighangi hilahila. ⁴⁰ Na paikawela yeyosi angupala kuyenda na wenga kuulamulo na akakupoka lihabiti lyako, umlekeleli na mghololi ghako hilahila. ⁴¹ Na yeyosi mweni kukulasimisa kuyenda na

wenga maili imonga, uyendi na mweni maili imbili. ⁴² Kwa yeyosi mweni kukuluwa umpeghe, na ukotoho kumhyeta yeyosi mweni kupala kukukopa. ⁴³ Myoghanila ilongwa, 'Umpali mundu wa pabei ghako, na umhyomeli mhakata ghako. ⁴⁴ Ila nenga ninguwalongela, muwapali wahakata wa mwenga, muwayupili wala weni kuwahyomelesa, ⁴⁵ ili muwesi kuwela wana wa Tati wa mwenga mweni kuwela kundumba. kwaikiva angughola lijuwa liwalangasili wandu wahakata na wandu maha, na anguwatonyela mvula wahakata na wandu maha. ⁴⁶ Ikiva munguwapala wala weni kuwapala mwenga, mngupokela hupo liki? Kwani wakungula usulu wangughola ng'ogha nagma? ⁴⁷ Napaikawela mnguwajibbusa walongu wa mwenga weka yaki mngupokela liki kupiti waghangi? Ghuli!, wandu wa mlimawogha wangughola ng'ogha nagma? ⁴⁸ Hinu mngupalwa kuwela mtimila, handa Tati wa mwenga mweni kuwela kundumba vila kawela katimila.

Chapter 6

¹ Uyangali kukotoho kughola matendu gha haki kuulongolo gha wandu ili ujilangihi, kihyetu na hali utepokela ng'ogha hupo kuhuma kwa Tati mweni kuwela kundumba. ² Hinu paupegga ukotoho kutova lipembi na kulitutumula mweni handa wambindingu vila waighola kumaghuta gha kukonganila Wayahudi na kunjila, ili wandu wawesi kuwayinula. Chakaka ninguwalongela, weni wapokela kala hupo ghau. ³ Ila wenga paupegga, liwoku lyako lya sotu likotoho kumanya kila kingugholwa na liwoku lya kuliyila, ⁴ ili hupo ghako ihumiswi kwa kifisu. Ndiwa Tati ghako mweni kuwona ghala gha mkifisu atekupatila hupo ghako. ⁵ Na pauwela unguyupa, ukotoho kuwela handa wambindingu, kwaikiva wangupala kugholoka na kuyupa kumalighuta gha kukonganikila Wayahudi na njila zya kumaghuta wekaweka, ili wandu wapati kuwalola. Chakaka ninguwalongela, wapokela kala hupo ghau. ⁶ Ila wenga, pauyupa, uyingili mkyumba. Uwopi mlyangu, na uyupi kwa Tati ghako mweni kuwela mkifisu. Ndiwa Tati ghako mweni kuwona mkifisu atekupatila hupo ghako. ⁷ Na pauwela ukayupa, ukotoho kuhuyila huyila milando ivile ng'ogha na fwaida handa wandu wa milima ghangi vila waigholile, kwaikiva wanguliwachila yiwa wateyoghanilwa kwaikiva gha milando ghau mitangala wanguilongela. ⁸ Kwa nagma, ukotoho kuwela handa weni, Kwaikiva Tati ghako angumanya kila ungukipala hata pambila ukali kumyupa. ⁹ Hinu uyupi nagma: Tati mweni kuwela kundumba, ulikwilikisi lihina lyako. ¹⁰ Unkosi ghako uhiki, mapalo ghako yagholeki haku kumlimawogha handa haku kundumba. ¹¹ Utupatili lelo libumunda lya twenga lya kila lelo. ¹² Utulekeseli lideni lyetu, handa tenga vila tunguwalekesela wala tunguwela na lideni nau. ¹³ Na ukotoho kutuyegga kumayeso, ila utuviki kutali na yula mhakata. ¹⁴ Ikiva mtewalekesela wandu mahakata ghau, Tati ghako mweni kuwela kundumba hila hila atewalekesela mwenga. ¹⁵ Ila paikawela muwalekesela ng'ogha mahakata ghau, hata Tati wa mwenga atewalekesela ng'ogha mahakata gha mwenga. ¹⁶ Kupiti hyogha, pauwela uwopa mulyo, ukotoho kuwonesha wuso gha kunyengemala handa wambindingu vila waigholile, kwaikiva wanguwonesha wuso unyengemala ili wandu wamanyi yiwa wawopa. Chakaka ningukulongela, wapokela kala hupo ghau. ¹⁷ Ila wenga, pauwela uwopa, upakali mahuta mutu ghako na uwofuli wuso ghako. ¹⁸ Hinu itekuwonesha ng'ogha kuulongolo gha wandu yiwa uwopa, ila itewoneka hela kwa Tati ghako mweni kuwela mkifisu. Na tati ghako mweni kulola mkifisu, atekupegha hupo ghako. ¹⁹ Ukotoho kuivikila ngoku ghako mweni haku kumlimawogha, kweni kuwela nondu na kutu wangukuloghanya, kweni kuwela wihi wangu wangubomola na kuhija. ²⁰ Badili ghaki, jivikili ngoku ghako mweni kundumba, kweni kuwela nondu na kutu viwesa ng'ogha kukologhanya, na kweni kuwela wihi wawesa ng'ogha kubomola na kuhija. ²¹ Kwaikiva ngoku ghako kula iwela, ndiwa na moyu ghako kula utewela hilahila. ²² Lisu ni limbamba lwa mhigha. kwa nagma, ikiva lisu lyako ni likomu, mhigha wogha utememeswa na mhana. ²³ Ila paikawela lisu lyako ni likomu ng'ogha, mhigha ghako wogha umema lwise totolo. Kwa nagma, ikiva mhana weni kuwela mghati mwa wenga ni lwise nesu, ni lwise ngulu kwa ukulu ghani! ²⁴ Kwahela hata mmonga mweni kuwesa kuwatumikila mabambu waivili, kwaikiva atemhyomela mmonga na kumpala mghangi, au paikawela ng'ogha nagma atejitola kwa mmonga na kumpughanya mghangi. Muwesa ng'ogha kumtumikila Sapanga na hindu. ²⁵ Kwa nagma ningukulongela yiwa ukotoho kuwela na holu kulongela kulama kwa wenga, yiwa utelyegga niki au utenywegga niki, au kulongelela mhigha ghako, utevala niki. Ghuli! Kulama ng'ogha kukulu kupiti mulyo na mhigha kupiti nguu? ²⁶ Uloli wambongu weni kuwela kunani. Wangutukutula ng'ogha na hilahila wangubena ng'ogha na wangukungula ng'ogha na kuvika mngoku, ila Tati wa mwenga wa kundumba anguwapegha mulyo. Ghuli mwenga ng'ogha wa samani kupiti weni? ²⁷ Na ni ghani paghati gha mwenga kwa kuighasa anguwesa kuyongesa kindu kuukomu wa ngalilu ghaki? ²⁸ Na kwakanyi mnguwela na holu kulongela nguu? Mliwachili kwa maua kumatawa, vila yangukula. Yangughola ng'ogha lihengu na yanguwesa ng'ogha kuivalisa. ²⁹ Nambila ninguwalongela, hata Sulemani kuukwilikihi ghaki wogha kavaliswa ng'ogha handa amonga gha hagma. ³⁰ Ikiva Sapanga anguvalisa manyahi kumatawa, yakiva yangulikala lichuwa limonga na kilau ghaki yangutaghwa kulyoto, ghuli ni kwa ukulu ghani atewavalisa mwenga, mwenga weni ukwinila msokombi? ³¹ Kwa nagma mkotoho kuwela na holu na kulonga, 'Ghuli tutelyegga niki?' au 'Ghuli tutenywegga niki?' au 'Ghuli utevala nguu liki?' ³² Kwaikiva milima inguhakula mighalu hai, na Tati wa mwenga wa kundumba angumanya yiwa mngupala hagma. ³³ Ila mtumbulo mhakuli unkosi ghaki na haki ghaki na hagma hyogha yatepeghwa kwa wenga. ³⁴ Kwa nagma, ukotoho kulola holu kwaikiva gha kilau, kwaikiva kilau itejighola yeni. Kila lichuwa lingutosa kuwela na uhakata ghaki lyeni.

Chapter 7

¹ Ukotoho kulamula, ili nawe ukotoho kulamulwa. ² Kwa ulamulo hau unguughola, na wenga utelamulwa. Na kwa kipimilo kila ungukitumila na wenga hilahila utepimilwa haki haki. ³ Na kwa kyani ungulola kipandi kya libiki kyeni kuwela mlisu lya mlongo ghako, ila ungumanya ng'ogha kipandi cha mhimbati kyeni kuwela mlisu lya wenga? ⁴ Unguwesa ghuli kulonga kwa mlongo ghako, ulindili nikuhumisi kipandi kyeni kuwela mlisu lyako, naikiva kipandi kya mhimbati kiwela mghati mwa lisu lyako? ⁵ Mbindingu wenga; utumbuli kuhumisa mhambati weni kuwela mlisu lyako, na ndiwa utewesa kulola maha na kukihumisa kipandi cha libiki kyeni kuwela mlisu lya mlongo ghako. ⁶ Ukotoho kuwapegha ghalu kyeni kuwela kimbuleti, na ukotoho kuwataghila nguluwi lulu kuulongolu gha weni. Kihyetu na hacha watekiyalamisa na kuvitimbanga kwa maghulu, na kangi watekuhyukila wenga na kukulalula vipandi vipandi. ⁷ Uluwi na wenga utepeghwa. Uhakuli na wenga utepokela. Ubisi hodi, na wenga utewoposelwa. ⁸ Kwa yeyosi mweni kuluwa, angupokela. Na kwa yeyosi mweni mweni kubisa hodi, atewoposelwa. ⁹ Au kuvile na mundu paghati gha mwenga mweni kuwela mwana ghaki kamluwa kipandi lya libumunda atempegha liganga? ¹⁰ Au ikiva atemluwa homba, na mweni atempegha njoka? ¹¹ Kwa nagha, ikiva mwenga weni kuwela wahakata mngumanya kuwapegha wana wa mwenga hupo maha, ghuli! Ni kwa ukulu ghani Tati mweni kuwela kundumba atewapegha vindu maha wala weni kumlowa mweni? ¹² Kwaikiva gha nagha, paupala kugholelwa kindu chochosi na wandu waghanga, na wenga hilahila utepalwa kuwagholela nagha nagha weni. kwaikiva hai ni selia na walota. ¹³ Myingili kwa kupitila mlyango ukombala, kwaikiva ligeti na lipana na njila ni pana yenikulongosa kweni uyalamiso, na kuvile na wandu watangala weni kupitila njila hai. ¹⁴ Mlyangu ni ukombala, njila ikombala ni njila yeni kulongosa kweni ukomu na ni mayaghani weni kuwesa kuilola. ¹⁵ Mlikali mihu na walota wa uhwanga, wenikuhika kunu wavala ngozi gha kondolu, ila chakaka ni ghalu mwitu wakalipa. ¹⁶ Kwa matughula ghau mtewamanya. Ghuli wandu wanguwesa kubena matungula kulibiki lya mihomi, au mtini kumbeyu gha mbaluti? ¹⁷ Kwaikiva gha nagha, kila libiki lya maha litelela matungula gha maha, ila libiki lihakata lingulela matungula mahakata. ¹⁸ Libiki lya maha linguwesa ng'ogha kulela matungula mahakata, hata libiki lihakata liwesa ng'ogha kulela matungula maha. ¹⁹ Kila libiki lyeni kulela ng'ogha matungula maha litedumulwa na kudangwa kulyoto. ²⁰ Hinu kwa nagha, utewamanya kukovekelana na matungula ghau. ²¹ Ng'ogha kila mundu mweni kunongela nenga, 'Bambu, Bambu,' ateyingila kuunkosi wa kundumba, ila ni yula weka mweni kughola mapalo gha Tati ghangu mweni kuwela kundumba. ²² Wandu watangala watenilongela lichuwa lila, 'Bambu, Bambu, tughola ng'ogha ulota kwa lihina lyako, tumisa ng'ogha mahoka kwa lihina lyako, na kwa lihina lyako tugholile matendu matangala makulu?' ²³ Ndiwa nitewalongela lipala, 'niwamanyile ng'ogha mwenga! Mhuki kwa nenga, mwenga weni kughola mahakata!' ²⁴ Kwa nagha, kila mmonga mweni kuyoghanila milando ghangu na kuyitikila atelandana na mundu mweni luhala mweni kuchenga lighuta lyaki kunani gha mghomba. ²⁵ Ndonya ikatonya, mafulilu yakahika, na liyegha likahika na likatova lighuta hali, ila iwesa ng'ogha kuguwa pahi, kwaikiva iwelili ichengwa kunani gha mghomba. ²⁶ Ila kila mundu mweni kuyoghanila lilando lyangu na akotoho kuliyitikila, atelandaniswa na mundu msihisihi mweni kuchenga lighuta lyaki kunani gha mhanga. ²⁷ Ndonya ikahika, mafuliko yakahika, na liyegha likahika na kutova lighuta hali. Na likaguwa, na uyalamiso ghaki ukatimila." ²⁸ Likahika lipindi livile Yesu pakayomola kulongela milando hai, konganiko likakangaswa nesu na mavulo ghaki, ²⁹ kwaikiva avulile handa mundu mweni ulongosi, na ng'ogha handa wayandika ghau.

Chapter 8

¹ Lipindi Yesu paahulukili pahi kuhuma kulitombi, lipinga likulunga likamkovekela. ² Uloli, mkalawa akahika na kutundama kuulongolo ghaki, akalonga, "Bambu, ikiva uliyandala, unguwesa kunighola niweli maha." ³ Yesu akalangiha liwoko lyaki na kumyavisa, akalonga, "Niliyandala kala. Uweli maha." Bahala akaghululwa ukalawa ghaki. ⁴ Yesu akamlongela, "Uloli yiwa ukotoho kulonga kwa mundu yeyosi. Ukoli njila ghako, na ujilangihi mweni kwa mtambika na upeghi litambiko lila Musa alaghilili, kwaikiva gha uhighiliso kwa weni." ⁵ Lipindi Yesu pakahika ku Kapelnaumu, Jemedali akahika kwa mweni na kumkonya ⁶ akilonga, "Bambu, mtumikila ghangu kawonja ukaya kapola na mhigha ungutama nesu." ⁷ Yesu akamlongela, Nitehika na kumlamisa. ⁸ Jemedali akayanga na kumlongela, "Bambu, nenga ng'ogha wa samani hata uhiki na kuyingila mghati gha dali lyangu, ulongi lilando hela na mtumikila ghangu atelamiswa. ⁹ Kwaikiva nenga hilahila ni mundu mweni ulongosi, na niwela na watovangondo weni kuwela pahi ghangu. Panitelonga kwa hayu "uyendi, 'na anguyenda, na kwa mghangi 'Uhiki' na mweni anguhika na kwa mtumikila ghangu, 'Ghola nagma,' na mweni angughola nagma" ¹⁰ Lipindi Yesu pakayoghanila hagma, alikangasilwi nesu na kuwalongela wala wawelili wakimkovekela, "Chakaka ninguwalongela, Nipatiti ng'ogha kulola mundu mweni ukwinila handa hayu ku Izilaeli. ¹¹ Ninguwalongela, watangala watehika kuhuma kumasaliki na magalibi, watelikala kumesa imonga na Ablahamu, Isaka na Yakobo kuunkosi wa kundumba. ¹² Ila wana wa unkosi watetaghwa kulwisa lya panje, kuvile kutewela na kulila na kuhyagha malino." ¹³ Yesu akamlongela Jemedali, "Uyendi! handa vila ukwinila kala, na igholeki nagma kwa wenga." Na mtumikila alamsilwi kulipindi lilalila. ¹⁴ Lipindi Yesu paahikili kulighuta lya Petelo, amwonile nyongo mkwahano ghaki na Petelo kawonja akiva mvina wa kulwala. ¹⁵ Yesu akamyavisa liwoko lyaki, na kulwala ghaki kukamleka. hinu akayinuka akatumbula kumtumikila. ¹⁶ Na paihika lumihi, wandu wakamyeghela Yesu wandu watangala weni kukolwa na mahoka. Akawawinga mahoka na wala weni kuwela wavina akawalamisa. ¹⁷ Kwa nagma yakawela yatimila yala yalongelwa kala na Isaya mlota, "Hayu mweni atolili mavina gha twenga na apapili kulwala gha twenga." ¹⁸ Hinu Yesu pakalilola lipinga limtindila, akawapegha milando gha kuyenda mbandi ghangi gha Bahali gha Galilaya. ¹⁹ Hinu myandika akahika kwaki na kumlongela, "Mvula, nitekukovekela poposi paunguyenda," ²⁰ Yesu akamlongela, "Ghalu mwitu wavile na mbangu, na mbongu wa kunani wavile na vijaka, ila Mwana wa Adamu kahela mahala pakuwonjesa mutu ghaki." ²¹ Mvulwa mghangi akamlongela, "Bambu, unilekeseli huti niyendi kumsika Tati ghangu." ²² Ila Yesu akamlongela, "Unikovekeli, na uwaleki wahovili wasiki wahovili wayau" ²³ Yesu pakayingila kuwato, wavulwa ghaki wakamkovekela kuwato. ²⁴ Uloli, likayinuka liyegha likulu kunani gha bahali, kikaghola hata wato igubikwi na mawimbi. Ila Yesu awelili kawonja. ²⁵ Wavulwa wakahika kwa mweni na kumlongela wakilonga, "Bambu, utulokoli twenga, tunguhova.!" ²⁶ Yesu akawalongela, "kwa kyani mngutila, mwenga weni ukwinila msokombi?" Ndia akayimuka na kukemela liyegha na bahali. Hinu kukawela na kuponga kukulu, ²⁷ walumi wakakolwa na mkangaso wakalonga, "Hayu mundu ni mundu liki, yiwa hata mahoka na bahali vingumyitikila mweni?" ²⁸ Lipindi Yesu paawelili kahika kumbandi ghangi wa mlima wa Magadala, walumi waivili weni kulongoswa na mahoka wakakongana na mweni. Wawelili wakihumila kumamambi na wawelili wakighola mkologhanyu nesu, ikaghola mbaka isindikani mweni kuwela na mwanja apiyi njila hila. ²⁹ Uloli, watovili lilowi na kulonga, "Tuvile na niki kya kughola kwa wenga, Mwana wa Sapanga? Uhika haku kutuhakila pambila gha lipinga kuhika?" ³⁰ Hinaa lipinga likulunga lya ghuluwi liwelili likihunga, pawelili ng'ogha kutali nesu na pala wawelili, ³¹ mahoka wayendelelili kumlalamikila Yesu na kulonga, "Ikiva utetulaghila kuhuka, tuyeghi kulipinga lya ghuluwi," ³² Yesu akawalongela, "Myendi" Mahoka wakamuhuka na kuyenda kwa ghuluwi. Na uloli, lipinga lyogha likahuluka kuhuma kulitombi kuyendela kubahali na lyogha likahovila mbahali. ³³ Walumi wenikuwela wakihunga ghuluwi watuwili mbilo. Na pawayendili kumbwani wakalongela kila kindu, nesu nesu kila kihumila kwa walumi wakolilwi na mahoka. ³⁴ Uloli mbwani wogha ukahika kukonganika na Yesu. Pawamlolile, wamluwili ahuki kumbwani ghau.

Chapter 9

¹ Yesu akayingila kuwato, akahubhuka na akahika kumlima awelili angulikala. ² Uloli, wakamyeghela mundu mweni kupola kawonjeswa kulihinda. pakalola ukwinila ghau, Yesu akamlongela mundu mweni kupola, "Mwana ghangu, uweli na luheku, sambu syako silekeselwa." ³ Uloli, amonga gha wavula wa selia wakalongelana weni kwa weni, "Hayu mundu angulighu" ⁴ Yesu akamanya mawachilo ghau na kulonga, "Kwa kyani mnguwachila mahakata kumioyu gha mwenga?" ⁵ Niki kiwela kiyuyughu kulonga, 'Sambu syako silekeselwa' au kulonga, 'ugholoki na utyangi?' ⁶ Ila mmanyi yiwa Mwana wa Adamu kana uwesu wa kulekesela sambu..."" hinu akalongela kwa yula mweni kupola, "Ugholoki, utoli ligodolu lyako, na uyendi ukaya ghako." ⁷ Ndiwa yula mundu akagholoka na kuhuka kuyenda ukaya ghaki. ⁸ Makonganilo pawawonile hagma, walikangasili na kumuyinula Sapanga, avile kawapegha uwesa hau wandu. ⁹ Na Yesu paawelili akityanga kuhuma pala, amlolile mundu avile akikemwa kwa lihina lya Matayo, avile kalikala mahala kwa wakungula usulu. Na mweni akamlongela, "Nikovekeli nenga" na mweni akagholoka na kumkovekela. ¹⁰ Na yula paatamili ili alyeghi mulyo mghati mwa lighuta, wakahika wakungula usulu watangala na wandu wahakata wakakonganika kumulyo pamonga na Yesu na wavulwa ghaki. ¹¹ Ndiwa Mafalisayu pawailolile nagma, wakawalongela wavulwa, "Kwa kyani mvula wa mwenga angulyegha pamonga na wakungula usulu na wandu wahakata?" ¹² Yesu pakayoghanila hagma, na mweni akalonga, Wandu weni kuvina ng'ogha wangumpala ng'ogha mganga, ila wala wenikuwela wavina. ¹³ Mngupalwa myendi mkaivuli ingumaanisa niki, "Ningupala luhungu na ng'ogha zabihu" Kwaikiva nihikili, ng'ogha kwa mweni haki kuleka sambu, ila kwa weni sambu. ¹⁴ Ndiwa wavulwa wa Yohana wakahika kwa mweni na kulongela, "Kwa kyani twenga na Mafalisayu tunguwopa mulyo, ila wavulwa ghako wanguwopa ng'ogha mulyo?" ¹⁵ Yesu akawalongela, ghuli wakovekela mhambu wa uposo wanguwesa kuwela na unyengemalo lipindi Bambu wa mhambu pakawela pamonga na weni? Ila machuwa yanguhika pavile Bambu wa mhambu atetilwa kuhuma kwa weni, na ndiwa watewopa mulyo. ¹⁶ Kwahela mundu mwenikuvika kipandi kya nguu hyonu kunguu gha dahile, kidabwada kitebaluka kuhuma kunguu na mbaluko mkulu utehumila. ¹⁷ Kwahela wandu wenikuvika uyimbi hyonu kuyombu kya uyimbi wa dahile, paikawela wakaghola, ngozi itebaluka, uyimbi utemwahika na ngosi iteyalamika. Badili ghaki, wanguvika uyimbi mhyonu kungozi hyonu na vyogha vitewela maha. ¹⁸ Lipindi Yesu paawelili akiwalongela mighalu hai, uloli, afisa akahika akagondama kuulongolo ghaki. Na mweni akalonga, "Mhinja ghangu kahova hinaa, ila uhiki na uviki liwoku lyako kunani ghaki na mweni atelama kangi. ¹⁹ Ndiwa Yesu akagholoka na kumkovekela na wavulwa ghaki hilahila. ²⁰ Uloli, mdala awelili na uvina wa lighovela kwa lipindi lya machuva ikumi na ivili, akahika pabehi na Yesu akayavisa mbandi gha luvniku lya nguu ghaki. ²¹ Kwaikiva alongili, "Paikawela niyavisa nguu ghaki, na nenga nitepokela kulama." ²² Yesu akahyuka na kumlola na kumlongela. "Biti, uipeghi moyu, ukwinila ghako ukughola ulamiswi," Na lipindi lilalila mdala akapokela kulamiswi. ²³ Na Yesu paahikili kulighuta lya afisa, na mweni awawonili watova mbembi na lipinga lya wandu liwelili likitova lilowi. ²⁴ Namweni akalonga, "Mhuki haku, kwaikiva biti kahova ng'ogha, ila kawonja. Ila weni wahekili na kumpughanya. ²⁵ Na wala wandu pawahumiswa panji, na mweni akayingila mkyumba na kumkola liwoku na mhinja akayimuka. ²⁶ Na habali hazi zikalandala kumbwani wogha. ²⁷ Ndiwa Yesu paawelili akityanga kuhuma pala, walumi waivili wangali mihu wakamkovekela. Wayendelelile kutova lilowi wakilonga, "Tunguluwa utuwoneli luhungu, Mwana wa Daudi." ²⁸ Lipindi Yesu pakahika kulighuta, wala wangelimihu wakahika kwa mweni. Yesu akawalongela, "Mngukwinila yiwa ninguwesa kughola?" Na weni wakamlongela "Hina, Bambu." ²⁹ Ndiwa Yesu akayavisa mihu ghau na kulonga, "Na igholeki nagma kwa mwenga handa ukwinila wa mwenga vila uwela." ³⁰ Na mihu ghau ikawoposoka. Ndiwa Yesu akavika mkasu akawalongela na kulonga, Mloli mundu yeyosi akotoho kumanya habali gha mghalu hau." ³¹ Ila wandu hagma waivili wakahika na kutangasa habali hazi kumahala kogha gha mbwani. ³² Ndiwa wala walumi waivili pawawelili wakiyenda zyau, Uloli, mundu mmonga angali kulonga mwenikukulwa na mahoka akayeghwa kwa Yesu. ³³ Na mahoka pawamuhuka, yula mundu angalikulonga akatumbula kulonga. Lipinga likalikangasa na kulongela, "Hai iwoneka ng'ogha kuizilaeli. ³⁴ Ila Mafalisayu wawelili wakilonga, "Kwa wakulu wa mahoka, anguinga mahoka." ³⁵ Yesu akayenda kumbwani wogha na vimbwani. Na mweni akayendelela kuvula kumaghuta gha kukonganikila Wayahudi, akitangasa Habali Maha gha unkosi, na kulamisa mavina gha wekaweka na ulepelelu wa njila zygoga. ³⁶ Lipindi pakalola lipinga, na mweni awawonelili luhungu, kwaikiva waghaskili na kutenyuka moyu. Wawelili handa kondolu wenikuwela ng'ogha na mhungaji. ³⁷ Na mweni akawalongela wavulwa ghaki, "Mabeno yatangala, ila waghola lihengu ni mayaghani. ³⁸ Hinu mumluwi njenji Bambu wa mabeno, ili yiwa alahili waghola lihengu kumabeno ghaki."

Chapter 10

¹ Yesu akawakema wavulwa ghaki ikumi na ivili pamonga na kuwapegha uweso kunani gha mahoka wahakata, kuwakemela na kuwawinga na kulamisa mavina wekaweka ndambu zyogha zya kulwala. ² Mhina gha wandumindumi ikimi na ivili na hagma. La mtumbulo Simeoni (avile hilahila angukemwa Petelo), na andelea mhaja ghaki, Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana mhaja ghaki: ³ Filipino, na Bartelemayo, Thomaso, na Matayo mkungula usulu, Yakobo mwana wa Alfayo, na Tadeo, ⁴ Simoni mkananayo, na Yuda iskaliote, avile amhyukili. ⁵ Hagha ikimi na ivili Yesu awalaghilili. Na mweni awalongilile akilonga, "Mkotoho kuyenda kumahala wangulikala wandu wammanya ng'ogha Sapanga na mkotoho kuyingila mimbwani gha wasamalia. ⁶ Badili ghaki, myendi kwa kondolu wayaghamilile wa lighuta lya Izilaeli. ⁷ Na pamyenda, mtangasi na kulonga, unkosi wa kundumba wapabehi. ⁸ Mlamisi wavina, mhinduli wahovili, mghululi weni ukalawa na muwingi mahoka. Mpokela yaghi yaghi, muwapeghi yaghi yaghi. ⁹ Mkotoho kutola sahabu, alimasi au saba kumihaku gha mwenga. ¹⁰ Mkotoho kutola mhaku kumwanja gha mwenga, au nguu zya nyongesa, vilatu au hyatu, kwaikiva mghola lihengu angupalwa apegghi mulyo. ¹¹ Mmbwani wowosi au kimbwani mteyingila, muhakuli yula mweni kuwesa kuwatanga na mlkali pala mpaka pamtehuka. ¹² Pamyngila kulighuta mjambusi, ¹³ ikiva lighuta linguwonesha mkonganiko, upongu wa mwenga uhighali pala, ila paikawela lighuta liwonesha ng'ogha mkongano kwa mwenga, upongu wa mwenga uhuki na mwenga maweni. ¹⁴ Na kwa wala wenikuwapokela ng'ogha mwenga na kuyoghanila milando gha mwenga, lipindi pamuhuka kulighuta au mmbwani hau, mjiyati malihu gha lwayu kumahala pala. ¹⁵ Chakaka ninguwalongela, itewela gha kufumilila mimbwani gha Sodoma na Gomola lichuwa lya kulamuwa kupiti mlima hau. ¹⁶ Uloli ninguwalaghila handa kondolu paghati gha ghalu wa kumanyaghi, kwa naha iweni na umanyi handa njokana wanyalinyali handa ngunda. ¹⁷ Muweli mihu na wandu, watewayegha kunjenga kaya, na watewatova kumighuta gha kukonganikila Wayahudi, ¹⁸ Na mteyeghwa kuulongolo gha wakulu na wankosi kwaikiva gha nenga, handa uhighilisu kwa weni na kwa milimahyogha. ¹⁹ Lipindi pawatewasitaki, mkotoho kuwela na holu yiwa niki au mtewayanga, kwaikiva kindu kya kuulongela mtepeghwa kwa lipindi hali. ²⁰ Kwaikiva ng'ogha mwenga mteelongela, ila mpumulo wa tati wa mwenga ndiwa atelongela. ²¹ Mlango atemyimukila mlango ghaki kumkoma, na tati kwa mwana ghaki, Wana wateyimuka kwa walela ghau, na kuwayambusila kihu. ²² Na mwenga mtehyomelwa na kila mundu kwaikiva gha lihina lyangu. Ila yeyosi atefumilila mpaka kumwihu mundu hayu atelokolwa. ²³ Lipindi wanguwahakila kummbwani hau, mtuilili kummbwani wa kuulongolo, kwa chakaka ninguwalongela, mteyenda ng'ogha kumimbwani hyogha gha Izilaili pambila gha Mwana wa Adamu kuhika. ²⁴ Mvulwa ng'ogha mkulu kupiti mvula ghaki, hilahila muhusutu mwenikuwela kunani gha bambu ghaki. ²⁵ Ingukwila kwa mvulwa aweli handa mvula ghaki, na mtumikila handa bambu ghaki. paikawela wamkema Bambu wa lighuta Belizabuli, ni kwa ukulu ghani kupiti watewapughanya wa lighuta lyaki! ²⁶ Hinu mkotoho kuwatila weni, kwaikiva kwahela mghalu uville utegubutulwa ng'ogha, na kwahela lijihighili livile litemanyikana ng'ogha. ²⁷ Kila ninguwalongela mlwisa, mkilongeli kumhana, na kila mkiyoghanila kwa upyeku kumapulukilo gha mwenga, mkitangasi mkiwela kunani gha lighuta. ²⁸ Mkotoho kuwatila wala wavile wangukoma mhigha ila wawela ng'ogha na uweso wa kukoma mpumulo. Badili ghaki, mumtili yula mweni kuwesa kuyalamisa mhigha na mpumulo kula kumamambi. ²⁹ Ghuli kasuku waivili wanguwuswa ng'ogha kwa sendi mayaghani? Hata naha kwahela mweni kuwesa kuguwa pahi pambila gha Tati wa mwenga kumanya. ³⁰ Ila hata isabu gha hwila zya mwenga zivalwangwa. ³¹ Mkotoho kuwela na holu, kwaikiva mngupala nesu kupiti kasuku watangala. ³² Hinu kwa nagha kila yula atenijumila kuulongolo gha wandu, na nenga hilahila nitemjumila kuulongolo gha Tati ghangu mwenikuwela kundumba. ³³ Ila hayu atenikanila kuulongolo gha wandu na nenga hilahila nitemkanila kuulongolo gha Tati ghangu mwenikuwela kundumba. ³⁴ Mkotoho kuliwachila yiwa nihika kuyegha upongu kumlimawogha. nihika ng'ogha kuyegha upongu, ila lipanga. ³⁵ Kwaikiva nihikili kumvika mundu angingamani na tati ghaki, na biti kwa nyongu ghaki, na mkwahanu kwa nyongu mkwahanu ghaki. ³⁶ Mhakata wa mundu atewela wa kukaya ghaki. ³⁷ Hayu mweni kumpala tati au nyongu nesu kupiti nenga hayu wa maha ng'ogha kwa nenga. Na hayu mweni kumpala mhongolo au biti kupiti nenga hayu kamaha ng'ogha kwa nenga. ³⁸ Yula avile atepapa ng'ogha lipingika na kunikovekela nenga kamaha ng'ogha. ³⁹ Hayu atehakula kulama atekuyalamisa. Ila hayu ateyalamisa ukomu ghaki kwaikiva gha nenga atepokela. ⁴⁰ Yula atewakema ukaya atewela kangema nenga ukaya ghaki, na yula mweni kungema nenga atewela kamkema yula mweni kunilaghila nenga. ⁴¹ Na yula mweni kumkema mlota kwaikivani mlota atepokela hupom gha ulota. Na yula atemkema mweni haki kwaikiva ni mundu wa haki atepokela hupo gha mundu wa haki. ⁴² Yeyosi atempegha mmonga wa wanung'una hagma, hata kikombi kya masi gha kunywegha ghapongili, kwaikiva mweni ni mvulwa, chakaka ninguwalongela, hayu kawesa ng'ogha kusindwa kupokela hupo ghaki

Chapter 11

¹ Ikiva badili gha Yesu kumalila kuwalongela wavulwa ghaki ikumi na ivili ahukili pala kuyenda kuvula na kutangasa kumimbwani ghau, ² na Yohana akiva mgelesa pakayoghanila akiwela kunani gha matendu gha Kilisito, ayeghili ujumbi kupitila waviwa ghaki, ³ na wakamkonya, "Wenga ni yula tumlindilile, au kuvile nga mghangi tuvile tungupalwa kumlindila?" ⁴ Yesu akayanga na kulonga kwa weni, "Myendi mkamlongeli Yohana yala mnguyalola na yala mnguyayoghanila." ⁵ Wandu wangali kulola wangulola, walemafu wa maghulu wangutyanga, weni ukalawa wangughululika, wandu weni kuyoghanila ng'ogha wanguyoghanila kangu wandu wahovili wanguhindulwa kupokela ukomu, na wandu weni kulepelelwa wangutangasilwa Habali Maha. ⁶ Na kahighilwa yula kawela ng'ogha na holu kunani gha uwela ghangu. ⁷ Lipindi wandu hagma pawahukili, Yesu atumbulili kulonga na lipinga kumlongelela Yohana, "Ni kyani myendili kulola kuluvagha- mdengi ukihukumulwa na liyegha?" ⁸ Ila niki myendili kulola- mundu avalili nguu maha? Chakaka, wala wenikuvala nguu maheli wangulikala kumighuta gha wankosi. ⁹ Ila mhukili kulola niki- Mlota? Ndiwa, ninguwalongela, na kupiti Mlota. ¹⁰ Hayu ndilwa yula ayandikilwi, 'Uloli, ningumlaghila mjumbi ghangu kuulongolo gha wuso ghako, avile ateyandala njila ghako kuulongolo ghako. ¹¹ Nenga ninguwalongela chakaka, paghati gha wenikuwelekwa na wadala kwahela mwenikuwela mkulu kuoiti Yohana Mbatisa. Ila mwenikuwela mngung'una kunkosi wa kundumba ni mkulu kupiti mweni. ¹² Kuhuma machuva gha Yohana Mbatisa mbaka hinaa, unkosi wa kundumba ni wa makakala, na wandu weni makakala, wanguutola kwa makakala. ¹³ Kwaikiva walota na selia, wawelili wakihumisa ulota mbaka kwa Yohana. ¹⁴ Na handa muliyandala kujumila, hayu ni Eliya, yula ahika. ¹⁵ Mwenikuwela na mapulukilo gha kuyoghanilila na ayughanili. ¹⁶ Nikilandanisi na kyani kiwelekwa haki? Ni mlandanu wa wana wenikuhina mahala gha kusoku, wenikulikala na kukonyana, ¹⁷ na kulongela, 'Tuwa tovilili lindenda na mhana ng'ogha. Tulumbililili, na mhina ng'ogha.' ¹⁸ Kwaikiva Yohana ahikili akileka kulyegha libumunda au kunywegha uyimbi, na wakawela wangulonga, 'Kana lihoka.' ¹⁹ Mwana wa Adamu ahikili akilyegha na kuywegha na kulonga. 'Uloli, ni mundu mweni kulyegha na walowela, ghanja wa wakungula usulu na weni sambili' Ila luhala lunguhighiliswa kwa matendu ghaki.'" ²⁰ Yesu atumbulili kukemela mimbwani ivile amonga gha matendu ghaki gha kukangasa yagholekili, kwaikiva wawelili waweka ng'ogha sambili, ²¹ Chondi wenga, Kolazini, Chondi Betisaida! Handa mighalu mikulunga ingaligholeka ku Tilo na Sidoni yala yagholekili haku, wangaliwela waleka kala sambili hahile kwa kuvala magunila na kujipakala malifu. ²² Ila itewela ufumilifu kwa Tilo na Sidoni lichuwa lya ulamulo kupiti kwa wenga. ²³ Wenga, Kapelinaumu, unguliwachila uteyinulwa mbaka kundumba? Ng'ogha utehuluswa mbaka pahi kumambi. Handa kwa Sodoma kungaligholeka matendu makulu, handa yaigholilwe kwa wenga, ingaliwela mbaka lelo. ²⁴ Ila ningulongela kwa wenga yiwa itewela yuyughu kwa mlima wa Sodoma kugholoka lichuwa lya ulamulo kupiti wenga. ²⁵ Kulipindi hali Yesu ailongile, "Ningukuyinula wenga, Tati, Bambu wa kundumba na mlima, kwaikiva uwafisili mighalu hai weni luhala na umanyi, na kuyagubutula kwa wenikuwela ng'ogha na malangu, handa wana wanung'una. ²⁶ Tati kwaikiva ikupalile nagha kumihu ghako. ²⁷ Mighalu hyogha ipeghilwi kwa nenga kuhuma kwa Tati. Na kwahela mweni kummanya Mwana ila Tati weka yaki, na kwahela mwenikummanya Tati ila Mwana weka yaki, na yeyosi avile Mwana kana luhujulu lwa kumugubutulila. ²⁸ Muhiki kwa nenga, mwenga wogha wenikughasika na wenikuhinyikilwa na mihighu mitopa, na nenga nitewapumulisa. ²⁹ Mjiviki nila ghangu na mjivuli kuhuma kwa nenga, kwaikiva nenga ni mnyenyekela na mnyalinyali wa moyu na na mtepokela mbumulilo gha nafusi zya mwenga. ³⁰ Kwaikiva nila ghangu ni pyeku na mhighu ghangu ni myuyughu.

Chapter 12

¹ Lipindi hali Yesu ayendili lichuwa lya sabato kupitila kumitawa. Wavulwa ghaki wawelili na njala na wakatumbula kutenyula mihoji na kulyegha. ² Ila Mafalisayu pawalolile hagma, wakamlongela Yesu, "Uloli wavulwa ghako wangutenyula selia wangughola yapalilwi ng'ogha lichuwa lya Sabato." ³ Ila Yesu akawalongela, "Msoma ng'ogha vila Daudi aigholile, lipindi paawelili na njala, pamonga na wandu awelili nau?" ⁴ Vila kayingila mghati mwa lighuta lya Sapanga na kulyegha mibumunda gha mawoneso, ivile angupalwa ng'ogha kulyegha na wala kawela nau, ila ilekeselwa kwa watambika? ⁵ Mwambila kisoma kuselia, yiwa kulichuwa lya Sabato Watambika mghati gha lighuta lya Sapanga wanguitaya ndaka Sabato, ila wanguwela ng'ogha na uhakata? ⁶ Ila ningulongela kwa mwenga yiwa mwenikuwela mkulu kupiti lighuta lya Sapanga kabaha. ⁷ Handa mngalimanya hai ingumaanisa niki; ningupala luhungu na ng'ogha sabihu; mngaliwalamula ng'ogha wenikuwela ng'ogha na mahakata, ⁸ Kwaikiva Mwana wa Adamu ndiwa Bambu wa Sabato." ⁹ Hinu Yesu akahuka pala akayenda kulighuta lya kukonganikila Wayahudi lya weni. ¹⁰ Uloli kuwelili na mundu mwenikupola liwoku. Mafalisayu wakamkonya Yesu, wakilonga. "Ghuli, nimaha kulamisa lichuwa lya Sabato?" Ili yiwa wawesi kumsitaki kwa kughola sambu. ¹¹ Yesu akawalongela, "Ghani paghati gha mwenga, avile pakawela na kondolu mmonga, na hayu kondolu akawela kadubukila mghati gha lihumba lichuwa lya Sabato, atemkola ng'ogha na kumuhumisa panje kwa makakala? ¹² Ghuli, ni niki kyeni kuwela maha, nesu kwaikiva ng'ogha kupiti kondolu! Kwa nagma ni maha kughola gha maha lichuwa lya Sabato." ¹³ Hinu Yesu akamlongela yula mundu, "Ulangihi liwoku lyako" Akalinyoloshwa, na ukawela mkomu, handa hula mghangi. ¹⁴ Ila Mafalisayu wakahuma panji na kuchenga njila gha kumyalamisa wayendili panje kuchenga kihyetu kyaki. Wawelili wakihakula njila gha kumkoma. ¹⁵ Yesu pakamanya hali ahukili pala. Wandu watangala wakamkovekela, na akawalamisa wogha. ¹⁶ Awalaghilili wakotoho kumghola amanyiki kwa waghangi, ¹⁷ Yiwa itimili hila chakaka, iwelili ikilongwa na mlota Isaya, akilonga, ¹⁸ "18 Uloli, mtumikila ghangu nimuhaghulile, mpalwa ghangu, kuhayu nafusi ghangu ihekeselwa. Nitevika mpumulo ghangu kunani ghaki, na atetangasa ulamulo kwa milima." ¹⁹ Ateghasika ng'ogha wala kulila kwa makakala; wala yeyosi kuyoghanila lilowi lyaki mnjila. ²⁰ Atelitenyula ng'ogha liteti lichubulwa; atejimisa ng'ogha undambi wowosi weni kuhumisa lihu, mbaka paateyegha ulamulo ikasinda. ²¹ Na milima watewela na makakala kupitila lihina lyaki. ²² Mundu mtenu angalimihu na angali kulonga, mweni kukolwa na mahoka ayeghilwi kuulongolo gha Yesu. Akamlamisa, pamonga na kuwonisa yiwa mundu angalikulonga alongile na kulola. ²³ Lipinga lyogha lilikangasili na kulonga, "Anguwesa mundu hayu kuwela Mwana wa Daudi?" ²⁴ Ila lipindi Mafalisayu pawayoghanila mkangaso hau, wakalonga, "Hayu mundu anguhumisa ng'ogha mahoka kwa makakala ghaki mweni ila kwa makakala gha Belizebuli, mkulu wa mahoka. ²⁵ Ila Yesu amanyile mawachilo ghau na kuwalongela, "Kila unkosi weni kulekanika weni unguyalamika, na kila mmbwani au lighuta lyeni kulekanika lyeni litegholoka ng'ogha. ²⁶ Paikawela Lihyukana, litemuhumisa lihyukana, hinu angulingingama kunafusi ghaki mweni. ²⁷ Ni kwa ukulu ghani unkosi ghaki utegoloka? Na handa ninguhumisa mahoka kwa makakala gha Belizebuli, watumikila wa mwenga watehumisa kwa njila ghani? Kwaikiva gha hali watewela walamula wa mwenga. ²⁸ Na paikawela ninguhumisa mahoka kwa makakala gha Mpumulo wa Sapanga, hinu unkosi wa Sapanga uhika kwa mwenga. ²⁹ Na mundu ateyingila ghuli kulighuta lya mweni makakala na kuhija, bila kumuwopa mweni makakala huti? Ndiwa atumbuli kuhija hindu kuhuma mghati gha lighuta. ³⁰ Yeyosi mwenikuwela ng'ogha na nenga kakhietu na nenga, na yula mweni kukungula ng'ogha pamonga na nenga hayu angulandala. ³¹ Kwa nagma ningulonga kwa mwenga, yiwa kila sambu na malighu wandu watelekeselwa, ila kumlighu Mpumulo wa Sapanga watelekeselwa ng'ogha. ³² Na yeyosi mweni kulonga lilando kihyetu kya Mwana wa Adamu, hali atelekeselwa. Ila yeyosi mweni kulonga kihyetu na Mpumulo wa Sapanga, hayu atelekeselwa ng'ogha, kumlimawogha hau, na hata hula utehika. ³³ Au agholi libiki kuwela maheli na litungula lyaki maheli, au uylamisi libiki lya litungula lyaki, kwaikiva libiki lingumanyika kwa litungula lyaki. ³⁴ Mwenga kiwelekwa kya njoka, mwenga ni wahakata, mnguwesa ghuli kulonga milando maha? Kwaikiva mlomo ungulonga kuhuma kungoku gha yala yawela mmoyu. ³⁵ Mundu maha kungoku maha gha moyu ghaki yanguhuma gha maha, na mundu mahakata kuhuma kungoku ihakata gha moyu ghaki, inguhumisa kihakata. ³⁶ Ninguwalongela yiwa kulichuwa lya ulamulo wandu watehumisa mavalangu gha kila lilando liwela ng'ogha lya maha wakalilongela. ³⁷ Kwaikiva kwa milando ghako utevalangililwa haki na kwa milando ghako utelamulwa." ³⁸ Hinu amonga gha wayandika na Mafalisayu wakamyanga Yesu wakilonga, "Mvula, tungalipala kulola vilangihiki kuhuma kwa wenga." ³⁹ Ila Yesu awayangili na kulonga, "Kiwelekwa kihakata na kya ngongola kinguhakula kilangihiki. Ila kwahela kilangihiki itehumiswa kwa weni ila kila kilangihiki kya Yona mlota. ⁴⁰ Handa vila mlota Yona vila kawela mghati gha mtima wa homba mkulunga kwa machuwa maitatu pamuhi na uhiku, havi ndiwa Mwana wa Adamu atewela mghati mwa moyu wa mlima kwa machuwa maitatu pamuhi na uhiku. ⁴¹ Wandu wa Ninawi

wategholoka kuulongolo gha ulamulo pamonga na kiwelekwa kya wandu hagma na watekilamula. Kwaikiva walekili sambu kwa kutangasa kwa Yona, na uloli, mundu mtenu mkulu kupiti Yona kabaha.⁴² Malikiya wa kusini ateyinuka kweni ulamulo pamonga na wandu wa kiwelekwa haki na kukilamula. Ahikili kuhuma kumwihu gha mlimawogha kuhika kuyoghanila luhala lwa Selemani, na uloli, mundu mtenu mkulu kupiti Selemani kabaha.⁴³ Lipindi lihoka lihakata palimuhuka mundu, linguyenda mahala pawela ng'ogha na masi akihakula kupumulila, ila kapalola ng'ogha.⁴⁴ Hinu angulonga, 'Nitehuya kulighuta lyangu nihukili.' Paahuya angulilola lila lighuta liwofulwa na liyandalwa maha.⁴⁵ hinu anguhuya na kuwayegha waghangi mpumulo wahakata isaba weni kuwela wahakata kupiti mweni, wanguhika kulikala wogha pala. Na ndyangilu ghaki gha kumwihu inguwela ihakata kupiti hila gha mtumbulo. Hinu ndiwa itewela kwa kiwelekwa haki kihakata.⁴⁶ Lipindi Yesu paawelili akilongela na lipinga uloli, nyongo ghaki na walongo ghaki waghokili panji, wakihakula kulongela na mweni.⁴⁷ Mundu mmonga akamlongela, "Uloli nyongo ghako na walongo ghako waghokila panji, wanguhakulakulongela na wenga."⁴⁸ Ila Yesu ayangili na kumlongela yula ampwghili habali, "Nyongo ghangu ni ghani? Na walongo ghangu ni akina ghani?"⁴⁹ Na mweni akalangiha liwoko lyaki kwa wavulwa na kulongela, "Uloli, hagma ni nyongo na walongo ghangu!"⁵⁰ Kwaikiva yeyosi mweni kughola mapalo gha Tati ghangu mwenikuwela kundumba, mundu hayu ndiwa mlongu ghangu, mhacha ghangu na nyongo ghangu."

Chapter 13

¹ Kulichuwa hali Yesu ahukili ukaya na kulikala mmbali gha bahali. ² Lipinga likulunga likakonganika kwa kumtindila, akayingila mghati gha wato na kulikala mghati ghaki. Lipinga lyogha likagholoka mmbali gha bahali. ³ Hinu Yesu akalonga milando itangala kwa mlandano, akilonga, Uoli, mkulila ayendili kukulila. ⁴ Paawelili akikulila amonga gha mbeyu ziguwili mmbali gha njila na mbongu wakahika na kuzilyegha. ⁵ Mbeyu ghangi ziguwili kunani gha mghomba, kuvile zipatili ng'ogha lutupi lya kukwila. Bwitu zikamela kwaikiva lutupi luwelili ng'ogha litangala. ⁶ Ila lijuwa palihomoka zihomilwi kwaikiva ziwelili ng'ogha na mikegha, na ziyumili. ⁷ Mbeyu zighangi ziguwili paghati gha mibiki yeni mihomi. Mibiki yeni mihomi ikayenda kunani ikaitindila. ⁸ Mbeyu zighangi ziguwili pahi kulutupi maha na kumela mbeyu, zighanu mianja imia imonga kupiti, zighangi isitini na zighangi iselasini. ⁹ Mwenikuwela na mapulukilo na ayughanili. ¹⁰ Wavulwa wahikili na kumlongela Yesu, "Kwa kyani ungulongela na makongano kwa milandano?" ¹¹ Yesu akawayanga na kuwalongela, "Mwenga mpendelelwa kumanya kifisu kya unkosi wa kundumba, ila weni wapeghilwi ng'ogha. ¹² Ila yeyosi mwenikuwela nachu, kwa hayu ateyongeswa kupiti, na atepokela hupo ngulu. Ila yula mweni kuwela ng'ogha nachu atepokwa. ¹³ Hinu ningulongela na weni kwa milandano kwaikiva pamonga na yiwa wangulola, wakotoho kulola chakaka. Na pamonga na yiwa wanguyoghanila wakotoho kuyoghanila ili wakotoho kumanya. ¹⁴ Ulota wa Isaya utimila kwa weni, hula wenikulonga, "Pamyoghanila myoghanili, ila kwa njila yeyosi mtemanya ng'ogha; lipindi pamlola muwesi kulola, ila kwa njila yeyosi hila mkotoho kumanya. ¹⁵ Na mioyu gha wandu hagma iwela lwisa, ni yuyughu ng'ogha kuyoghanila, na wagubika mihu ghau, ili wakotoho kulola kwa mihu ghau, au kuyoghanila kwa mapulukilo ghau, au kumanya kwa mioyu ghau, wakawesa kuniyukila kanga, na ningaliwalamisa," ¹⁶ Ila mihu gha mwenga ihighilwa, kwaikiva yangulola, na mapulukilo gha mwenga kwaikiva yanguyughanila. ¹⁷ Chakaka ningulwalongela walota watangala na wandu wenihaki wawelili na luhujulu lwa kuyalola mighalu hila mnguulola, na wawesili ng'ogha kuilola. Wpalile kuyughanila mighalu hila mnguiyoghanila, waiyoghanila ng'ogha. ¹⁸ Hinaa myughanili mlandanu wa mkulila. ¹⁹ Lipindi lolosi paanguyughanila lilando lya nkosi na akotoho limanya, ndiwa mhakata anguhika na kulitola lila likulilwi mghati gha moyu ghaki. Hai ni mbeyu hila ikulilwi mmbali gha njila. ²⁰ Yula mweni kupalwa kumighomba ni yula mweni kuyoghanila lilando na kulipokela njenji kwa luheku. ²¹ Kambila kahela mikegha mghati ghaki, ila anguvumilila kwa lipindi lihupi. Lipindi lung'ai au mahakilo payahumila kwaikiva gha lilando angulikwala mbwitu. ²² Mweni kukulilwa paghati gha ibiki gha mihomi, hayu ni yula mwenikulyoghanila lilando ila maghasu gha mlima wogha na uhwangi wa unaisa vingulitindila lila lilando likoto kulela matungula. ²³ Mwenikukulilwa kulutupi maha, hayu ni yula mweni kuyughanila lilando na kulimanya. Hayu ni yula mweni kulela monga kupiti mianja imia, ghangi isitini, ngangi iselasini." ²⁴ Yesu awapeghili mlandano mghangi. Akilonga, "Unkosi wa kundumba ungulandaniwa na mundu mweni kukulila mbeyu maha kulitawa lyaki. Ila ²⁵ wandu pawasinzila, mhakata ghaki akahika hilahila akakulila magugu paghati gha nganu na hinu akayenda zyaki. ²⁶ Kuulongolo nganu paimela na kuhumisa masau ghaki, ndiwa magugu yakahumila hilahila. ²⁷ Na watumikila wa mweni litawa wakahika wakamlongela, 'Bamb, ukulilili ng'ogha mbeyu maha kulitawa lyako? hinaa iwela ghuli liwoneka na magugu? ²⁸ Akawalongela, Mhakata kaghola hali.' Watumikila wakamlongela, "Kwa nagha ungupala tuyendi tukayaputuli?" ²⁹ Mweni litawa akilongela, 'Ng'ogha, lipindi mnguputula magugu mteputula pamonga na nganu. ³⁰ Myaleki yakuli pamonga mbaka lipindi lya mabeno. Lipindi lya mabeno nitelongela kwa wenikubena, 'Mtumbulo muyatupuli magugu na muyawopi malundila malundila na kunyanya, ila mkunguli nganu kungoku ghangu.'" ³¹ Hinu Yesu akawapegha mlandanu mghangi. Akalonga, "Unkosi wa kundumba ungulandana na mbeyu gha haladali ivile mundu aitolili na kuikulila kulitawa lyaki. ³² Mbeyu hai kwa uchakaka ni nzokombi kupiti mbeyu zighangi zyogha. Ila paimela inguwela ngulu kupiti mimela hyogha gha kulitawa, inguwela libiki, inguwesesa mbongu wa kunani kuhika na kuchenga vijaka kumaputula ghaki." ³³ Akawalongela mlandanu mghangi kangi. "Unkosi wa kundumba ni handa simika hila itolwa na mdala na kuhanganya kwa vipimu viitatu kwa ukowa mbaka vitutumuki. ³⁴ Hagha hyogha Yesu ayalongile kukonganilo kwa milandano. Na kaleka ng'ogha mlandanu kukulongeleta chochosi kwa weni. ³⁵ Hai iwelili yiwa kila kilongelwa kala kupitila kwa mlota kiwesi kutimila, pala pailongile, "Nitefumbula mlomu ghangu kumilandanu. Nitelongela mighalu hila iwelili ifiswa kuhuma mighomba gha mlimawogha." ³⁶ Hinu Yesu awalekili makongano na kuyenda ukaya. Wavulwa ghaki wamyendelili na kulongela, "Tughalambulili mlandanu wa magugu gha mlitawa." ³⁷ Yesu akawalongela na kulonga, "Mweni kukulila mbeyu maha ni Mwana wa Adamu. ³⁸ Litawa ni mlimawogha; na mbeyu maha, hagma ni wana wa unkosi. Magugu ni wana wa yula mhakata, na mhakata mweni kuzikulila ni Lihyukana. ³⁹ Na mabeno ni mwihu wa mlimawogha, na wenikubena ni watumikila wa kundumba wa Sapanga. ⁴⁰ Handa vila magugu yangukungulwa na kunyanywa lyoto, havi ndiwa itewela mwihu wa mlimawogha. ⁴¹ Mwana wa Adamu ateyegha mtumikila ghaki, na kukungula kuhuma kunkosi ghaki

mighalu hila iyambusilile sambu na wala wenikughola mahakata.⁴² Watawatagha wogha kulitanulu lya lyoto, kuvile kutewela na kililo na kuhyagha malino.⁴³ Ndiwa wandu weni haki wateng'anyima handa lijuwa kuunkosi wa Tati ghau. Hayu mwenikuwela na mapulukilo gha kuyughanlila na ayughanili.⁴⁴ Unkosi wa kundumba ni handa ngoku yeni kufiswa kulitawa. Mundu akailola na kuifisa. Kuluheku lwaki akayenda kuwusa vyosi kawela navyu, na kuhemela litawa.⁴⁵ Kangi, unkosi wa kundumba ungulandana na mundu menikughola biasala mweni kuhakula lulu yeni samani.⁴⁶ Lipindi paailolile hila yeni samani, ayendili akawusa kila kindu kawela nachu na akaihemela.⁴⁷ Unkosi wa kundumba ni handa nyafu yenikuwela mghati gha bahali, na yiwa ingukungula viumbi vya wekaweka.⁴⁸ Paimema walopola wakakwegha kuufuku. Hinu wakalikala pahi wakakungula vindu maha mghati gha vyombu, ila viwela ng'ogha na samani vidangilwi kutali.⁴⁹ Itewela nagha kumwihu gha mlimawogha. Watumikila wa kundumba wa Sapanga watehika na kuwabaghula wandu wahakata kuhuma paghati gha weni haki.⁵⁰ Na kuwatagha mghati gha litanulu lya lyoto, kuvile kutewela na malumbililo na kuhyagha malino.⁵¹ Mmanga mighalu hyogha hai? Wavulwa wakamyanga, "Ndiwa."⁵² Hinu Yesu akawalongela, "Kila myandika avile kawela mvulwa wa unkosi angulandana na mweni lighuta mwenikutola kulighuta lyaki vindu vihyonu na vihakala."⁵³ Ikawela Yesu pakayomola milandanu hyogha hai, akahuka kumahala pala.⁵⁴ Hinu Yesu akahika kummbwani ghaki na akawavula wandu kumaghuta gha kukonganikila Wayahudi. Kumwihu ghaki ni yiwa walikangasili na kulongela, "Ni kugha mundu hayu paapatile luhala hai na makangaso hagma?"⁵⁵ Mundu hayu ng'ogha mwana wa selemala? Maliamu ng'ogha nyongo ghaki? Na walongu ghaki ng'ogha Yakobo, Yusufu, Simoni na Yuda?⁵⁶ Na wahacha ghaki tuwela nau baha? Hinu mundu hayu kapokela kugha mighalu hai hyogha?"⁵⁷ Awahyomesili. Ila Yesu awalongelili, "Mlota kalepelela ng'ogha kuwela na utundamilu ila ukaya weka."⁵⁸ Na kawesa ng'ogha kughola makangaso matangala kwaikiva wawelili ng'ogha na ukwinila nayu.

Chapter 14

¹ Kwa lipindi hali, Helodi ayoghanilile Habali kulongelela Yesu. ² Akawalongela watumikila ghaki, "Hayu ni Yohana Mbatisa kahinduka kuhuma ku kihu. Kwa nagha makakala hagha yawela kunani ghaki." ³ Kwaikiva Helode awelili kamkamula Yohana akamuwopa na kumtagha mgelesa kwaikiva gha Helodia, mhumbu wa Filipu mhaja ghaki. ⁴ Kwaikiva Yohana amlongelili, Ng'ogha maha kumtola mweni kuwela mhumbu ghaki." ⁵ Helode angalimkoma ila awatilili wandu kwaikiva wamlolile Yohana kuwela mlota. ⁶ Ila lipindi Iya kuwelekwa Helode paihikili biti wa Helode ahinili paghati gha wandu na kumhekelesa Helode. ⁷ Kukuyanga kila alaghilili kwa kilapo yiwa atempegha chochosi ateluwa. ⁸ Badili gha kusauliwa na nyongo ghaki, alongile, "Nipeghi nenga baha kukombi mutu wa Yohana Mbatisa." ⁹ Nkosi awelili na unyengemalu kwa kuluwa kwa biti, ila kwaikiva gha kilapo kyaki, kwaikiva gha wogha weni kuwela kumulyo pamonga na mweni alamulili yiwa ingupalwa igholeki. ¹⁰ Akalaghila Yohana ayeghwi kuhuma mgelesa, ¹¹ ili adumulwi mutu ghaki na ukayeghwa kunani gha lisinila na akapeghwa biti na akakiyegha kwa nyongu ghaki. ¹² Hinu wavulwa ghaki wakahika kuutola hula mhigha na kuusika, badili gha hali wakayenda kumlongela Yesu. ¹³ Na mweni Yesu pakayoghanila hagha, akijilekanisa kumahala pala akakwela mghati gha wato akayenda kumahala kwa weka. Lipindi mkongano pawamanyile kula kawela, wakamkovekela kwa maghulu kuhuma mmbwani. ¹⁴ Hinu Yesu akahika kuulongolo ghau akalola lipinga likulunga. Akawawonela luhungu na kulamisa mavina ghau. ¹⁵ Lumihi paihika, wavulwa wakahika kwa mweni na kulongela, "Haku ni mahala paluvagha, na lichuva liyenda kala. Wahuyisi makongano ili wayendi kuvimbwani wakahemeli mulyo kwaikiva gha weni. ¹⁶ Ila Yesu akawalongela, "Wavile ng'ogha na lukani lwa kuyenda zyau. Muwapehi mwenga mulyo" ¹⁷ Wakamlongela, "Baha tuvile na mibumunda miitano na homba waivili weka," ¹⁸ Yesu akalonga "Muiyeghi kwa nenga." ¹⁹ Hinu Yesu akalaghila makongano kulikala pahi gha manyahi. Akatola mibumunda miitano na homba waivili. Akalola kunani kundumba, akahighila na kumetula mibumunda na kuwapegha wavulwa. Wavulwa wakawapegha makongano. ²⁰ Wakalyegha wogha na kuyukwite. Hinu wakavikungula vipandi vyogha vya mulyo na kumemesa vibeba ikumi na ivili. ²¹ Wala walyeghili wawachililwi kuwela utangala wa walumi ielufu mhano wakileka kuvalanga wadala na wana. ²² Bwitu akawalaghila wavulwa wayingili mghati gha wato, lipindi hali mweni akawataula makongano wayendi zyau. ²³ Badili gha kuwataula makongano kuyenda zyau, akakwela kunani kulitombi kuluwa weka yaki. Lipindi paiwela lumihi awelili haku weka yaki. ²⁴ Ila hinaa watu paiwela paghati gha bahali ikiyumbila kwaikiva gha mawimbi, kwaikiva liyegha liwelili litopehu. ²⁵ Kuuhiku gha zamu gha inne Yesu awahikilili pabehi, akityanga kunani gha masi. ²⁶ Lipindi wavulwa ghaki pawamlolile akityanga kunani gha bahali, watilili na kulonga, "Ni ligelawima," na kutova lilolwi kwa makakala kunu wakitila. ²⁷ Yesu akawalongela lianja limonga, akilonga, "Muipeghi moyu! ni nenga! mkotoho kutila." ²⁸ Petelo amyangili kwa kulonga, "Bambu, handa niwenga, nilaghili nihiki kwa wenga kunani gha masi." ²⁹ Yesu akalongela, "Uhiki." Hinu Petelo akahuma mghati gha wato na akatyanga kunani gha masi kuyenda kwa Yesu. ³⁰ Ila Petelo paalolile mawmbi, atilile, na kutumbula kudidimila mmasi, akakema kwa lilowi na kulongela, "Bambu, nilokoli!" ³¹ Kwa kuloposela Yesu akalangiha liwoko lyaki akamuyinula Petelo, na kumlongela, "Wenga mweni ukwinila msokombi, kwa kyani uwelili na holu?" ³² Ndiwa Yesu na Petelo wkayingila kuwato, liyegha likaleka kuwumba. ³³ Wavulwa muwato wakamtundamila Yesu na kulongela, "Chakaka wenga ni Mwana wa Sapanga." ³⁴ Na pawahubuka kala, wakahika kumlima wa Genesaleti. ³⁵ Na wandu kumahala pala pawamanyile Yesu, wayeghili ujumbi kila mahala gha mmbali, na kuyegha kila mwenikuwela mvina. ³⁶ Wamluwili yiwa wawesi kuyavisa luvinko lwa nguu ghaki, na watangala walamisilwi.

Chapter 15

¹ Ndiwa Mafalisayu na wayandika wakahika kwa Yesu kuhuma ku Yelusalemu. Na kulongela, ² "Kwa kyani wavulwa wangungingama mapokelo gha wagogolo? Kwaikiva wanguwofola ng'ogha mawoko ghau pawangulyegha mulyo." ³ Yesu akawayanga na kuwalongela, "Mwenga- kwa kyani mngungingama selia gha Bambu kwaikiva gha mapokelo gha mwenga?" ⁴ Kwaikiva Sapanga alongile, Mutundamili tati ghako na nyongo ghako; na 'Mweni kulonga uhakata kwa tati ghaki na nyongo ghaki, chakaka atehova,' ⁵ Ila mwenga mngulonga, 'Kila mwenikumlongela tati ghaki na nyongo ghaki, "' Kila mtanga uville angalipokela kuhuma kwa nenga hinaa ni hupo kuhuma kwa Sapanga,"' ⁶ "Mundu hayu kana lukani ng'ogha lwa kumtundamila tati ghaki. Kunjila hai mlitenyula lilando lya Sapanga kwaikiva gha mapokelo gha mwenga baha. ⁷ Mwenga wambindingu, ni maha handa Isaya vila kalota kunani gha mwenga paailongile, ⁸ Wandu hagma wangunitundamila nenga kwa milomu ghau, ila mioyu ghau iwela kutali na nenga. ⁹ Wanguniyupa yaghi yaghi, kwaikiva wanguvula wavulo yenikuwela malaghilo gha wandu." ¹⁰ Ndiwa akawakema makongano na kuwalongela, "Myughanili na mmanyi- ¹¹ Kwahela kindu kyeni kuyingila kumlomu mwa mundu na kughola ndaka. Ila, kila kyeni kuhuma kumlomu, haki ndiwa kyei kumghola mundu kuwela ndaka." ¹² Ndiwa wavulwa wakamuyendela na kulonga na Yesu, "Ghuli, Ungumanya Mafalisayu pawaliyoghanila lila lilando wahyomili nesu?" ¹³ Yesu awayangile na kulonga, "Kila mmela uville tati ghangu kautkulila ng'ogha utetupulwa. ¹⁴ Muwaleki weka, weni ni vilongosi wangali kulola. Handa mundu angalikulola atemulongosa angalikulola myaki, wogha waivili wateguwila mulyumba." ¹⁵ Petelo akayanga na kumlongela Yesu, "Tulongeli mlandanu hau, ¹⁶ Yesu akayanga, "Na mwenga hilahila mwambila kumanya? ¹⁷ Mwenga mlola ng'ogha yiwa kila kyeni kuyingila kumlomu kinguyingila mumtima na kuyenda kuchou? ¹⁸ Ila vindu vyogha vyenikuhuma kumlomu vinguhuma mghati gha moyu. ¹⁹ Ndiwa vindu vyenikumtaya mundu ndaka. Kwaikiva kumoyu kunguhuma mawachilo mahakata, ukoma wandu, ungongola, udukisi, wihi, uhighilisu wa uhwangi, na malighu. ²⁰ Hagha hyogha ndiwa mihalu yeni kumtaya mundu ndaka. Ila kulyegha kwa kukotoho kuwofula mawoku kungumghola ng'ogha mundu kuwoneka ndaka. ²¹ Ndiwa Yesu akahuka kumahala pala na akajivika weka kuyendela mbandi zya Tilo na Sidoni. ²² Uloli akahika mdala mkanani kuhuma mbandi hazi. Akatova lilowi akilonga, "Niwoneli luhungu, Bambu, Mwana wa Daudi; biti ghangu angughaswa nesu na lihoka, ²³ "Ila Yesu kamyanga ng'ogha lilando. Wavulwa ghaki wakahika wakamluwa, wakilonga, "Muhumisi ayendi zyaki, kwaikiva angututovela lilowi." ²⁴ Yesu awayangili na kulonga, "Nilaghilwa ng'ogha kwa mundu yeyosi ila kwa kondolu wayaghamikili wa lighuta lya Izilaeli." ²⁵ Ila akahika na kugondama kuulongolo ghaki, akilonga, "Bambu nitangi." ²⁶ Amyangili na kulonga, "Ng'ogha maha kutola mulyo wa wana na kuwadangila ghalu." ²⁷ Akalonga, hata nagma ghalu wanung'una wangulyegha mulyo weni kuguwa mmesa gha Bambu wau." ²⁸ Ndiwa Yesu akayanga na akilonga, "Mdala, ukwinila ghako ni mkulu. Na igholeki kwa wenga handa vila ungupal." na biti ghaki awelili kalamiswa kulipindi lila. ²⁹ Yesu ahukili kumahala pala na kuyenda pabehi na bahali gha Galilaya. Hinu akayenda kunani gha mitombi na kulikala haku. ³⁰ Lipinga likulunga likahika kwa mweni. Na kumyeghela walemafu, wangali kulola, wangali kulonga, na walemafu waghangi wa wekaweka, wenikuwela wavina. Wawavikili kumaghulu gha Yesu na akawalamisa. ³¹ Na makongano wakalikangasa pawalolile wangalikulonga wakilonga, na walemafu wakilamiswa, viweti wakityanga, na wangali kulola wakilola. Wamyinulile Sapanga wa Izilaeli. ³² Yesu akawakema wavulwa ghaki na kulongela, "Niwawonela luhungu konganiko, kwaikiva wawela na nenga kwa lipindi lya machuwa itatu walyegha ng'ogha chochosi. Nitewataula ng'ogha wayendi ukaya wakiva walyegha ng'ogha, wakotoho wakahyunga mnjila." ³³ Wavulwa ghaki wakamlongela, "Ni kugha tunguwesa kupokela mibumunda gha kukwila haku kumanyahi kughola lipinga likulunga handa nagma likayukwite?" ³⁴ Yesu akawalongela, "Mvili na mibumunda mininga?" Wakalonga, "Isaba, na himba wanung'una mayaghani." ³⁵ Yesu akawalaghila lipinga litami pahi. ³⁶ Aitolile hila mibumunda isaba na homba, na badili gha kushukwile, akaimetula na kuwapegha wavulwa. Wavulwa wakawapegha lipinga. ³⁷ Wandu wogha wakalyegha na kukwila. Na wakakungula mahighalo gha vipandi vya mulyo vihighalile vipandi vipandi, vimemili vibeja isaba. ³⁸ wogha walyeghili wawelili walumi ielufu inne ukileka wadala na wana. ³⁹ Hinu Yesu akalitaula lipinga wayendi zyau na akayingila mghati gha wato na kuyenda kumahala gha Magadani.

Chapter 16

¹ Mafalisayu na Masadukayu wakamuhikila na kumyesa Yesu awalangihi kilakihi kila kinguhuma kunani. ² Ila Yesu awayangili na kuwalongela yiwa, Ikiva ni lumihi mngulonga yiwa kuchia na mahindu, kwaikiva kunani ni kungeli. ³ Na malawila mngulonga, 'Lelo kuchia ng'ogha maha kwaikiva kunani kuwela kwa langi gha ngeli na mahindu yagubika kunani kogha.' Mngumanya kuwela na mwanja pakunani kuwoneka havi, ila muwesa ng'ogha kuwela na mwanja kwa kulola kilangihi kya lipindi. ⁴ Kiwelekwa kihakata na kya ungongola kinguhakula kilangihi, ila kwahela kilangihi chochosi kiteyeghwa, ila kila kya Yona. Hinu Yesu akawaleka na kuyenda zyaki. ⁵ Wavulwa wakahika mbando gha ivili, ila wawelili waliwasuwa kutola mibumunda. ⁶ Yesu akawalongela, "Mlikali mihu na simika gha Mafalisayu na Masadukay." ⁷ Wavulwa wakakonyana weni kwa weni na kulongela, "Ni kwaikiva titila ng'ogha mibumunda." ⁸ Yesu amanyili hali na kulonga, "Mwenga weni ukwinila msokombi, kwa kyani muliwachila nagha na kulongelana paghati gha mwenga yiwa ni kwa kyani mpapili ng'ogha mibumunda?" ⁹ Ghuli mwambila kumanya wala kukumbwike hila mibumunda mihitano kwa wandu ielufu itano, na vibeba vininga mvikungulile? ¹⁰ Au mibumunda isaba kwa wandu ielufu nne, na ni vibeba vininga mtolili? ¹¹ Iwela ghuli hata mkotoho kumanya yiwa niwelili nilonga ng'ogha na mwenga kulongelela mibumunda? Mjiviki maha na mjiviki kutali na simika gha Mafalisayu na Masadukayu." ¹² Hinu wakamanya yiwa awelili kawalongela ng'ogha kulikala mihu kwa habali gha mibumunda yeni simika, ila kulikala mihu na mavulo gha Mafalisayu na Masadukayu. ¹³ Lipindi Yesu paahikili kumahala gha Kaisalia gha Filipi, akawakonya wavulwa ghaki, akilonga, "Wandu wangulonga yiwa Mwana wa Mundu ni ghani?" ¹⁴ Wakalonga, "Waghangi wangulonga yiwa ni Yohana Mbatisa; waghangi, Eliya; na waghangi Yelemia, au mmonga wa walota." ¹⁵ Akawalongela, hinu mwenga mngulonga yiwa nenga na ghani? ¹⁶ Akiyanga Simoni Petelo akalonga, "Wenga ni Kilisito Mwana wa Sapanga mwenikuwela mkomu." ¹⁷ Yesu akamuyanga na kumlongela, "Uhighilwa wenga, Simoni Bar Yona, kwaikiva mwahi na liwundu likugubutulila ng'ogha hali, ila tati ghangu mwenikuwela kundumba." ¹⁸ Na nenga hilahila ningukulongela yiwa wenga ni Petelo na kunani gha mghomba hau nitelichenga lipinga lya wamkwini Kilisito. Milyangu gha kumambi itelisinda ng'ogha. ¹⁹ Nitekupeghe wenga funguu zya unkosi wa kundumba. Chochosi utekiwopa kumlima kitewela kiwopwa kundumba, na chochosi utekiwoposola kumlima kitewela kiwoposolwa kundumba." ²⁰ Hinu Yesu akawalongela wavulwa wakotoho kumlongela mundu yeyosi yiwa mweni awelili ni Kilisito. ²¹ Kuhuma lipindi lila Yesu atumbulile kuwalongela wavulwa yiwa ni lasima ayendi Yelusalemu, kuhakilwa kwa mighalu itangala kumawoku gha wagogolo na wakulu wa watambika na wayandika, kukomwa na kuhindulwa lichuwa lya itatu. ²² Hinu Petelo akamtola Yesu mmbali na kumkalipila, kwa kulongela, "Mghalu hau na uweli kutali na wenga, Bambu, hali likotoho kuhumila kwa wenga." ²³ Ila Yesu akahyuka na kumlongela Petelo, "Uhuyi kuyetu kwa nenga lihyukana! Wenga ni kingingamu kwa nenga, kwaikiva wenga ungulolesha ng'ogha mighalu gha Sapanga, ila mighalu gha wandu." ²⁴ Hinu Yesu akawalongela wavulwa ghaki, "Paikawela mundu yeyosi kapala kunikovekela nenga, ni lasima alikani mweni, atoli lipingika lyaki, na anikovekeli." ²⁵ Kwaikiva mweni kupala ukomu ghaki ateuyalamisa, na kwa yeyosi mwenikuyalamisa ukomu ghaki kwaikiva gha nenga ateulokola. ²⁶ Ghuli! Hupu ghani atepokela mundu pakapokela mlima wogha ila akayalamisa ukomu ghaki? Ghuli! Ni niki atatola mundu kukupeghana nan ukomu ghaki? ²⁷ Kwaikiva Mwana wa Adamu atehika kuukwilikihi wa Tati ghaki na watumikila ghaki wa kundumba. Na mweni atemhipa kila mundu kukovekelana na matendu ghaki. ²⁸ Chakaka ninguwalongela kuvile na amonga gha mwenga mwenga mgholoka baha wateyesa ng'ogha kihu mbaka pawamlola Mwana wa Adamu akihika kuunkosi ghaki.

Chapter 17

¹ Machuwa isita kuulongolo Yesu awatolile pamonga na mweni Petelo, na Yohana, na Yakobo mlongu ghaki, na akayenda nau mbaka kunani gha litombi litali. ² Aghalambulilwi kuulongilo gha weni. wuso ghaki ukang'anyima handa lijuwa, na nguu zyaki ziwonekanili zweni kung'ala handa mhana. ³ Uloli, pala wahumilili Musa na Eliya wakilongela na mweni. ⁴ Petelo akayanga na kumlongela Yesu, "Bambu, ni maha kwa twenga kuwela mahala baha. Handa paupala, nitechenga haku vibimilo viitatu- kimonga kya ko, na kighangi kwaikiva gha Musa, na kimonga kwaikiva gha Eliya." ⁵ Lipindi angulongela, uloli lihindu mbuleti likawataya kisisi, na uloli, likahumila lilowi kuhuma kumahindu, likilonga, "Hayu ni mwana ghangu mpalwa ninguhekeleswa nayu. Mumyoghanili mweni." ⁶ Wavulwa pawayoghanila hagma, wakaguwa kifulifuli na wakatila nesu. ⁷ Hinu Yesu akahika akawayavisa na kulonga, "Myinuki na mkotoho kutila." ⁸ Na weni wakayinula wusu ghau kunani wamlolile ng'ogha mundu ila Yesu weka yaki. ⁹ Na pawawelili wakihuluka kulitombi, Yesu akawalaghila, akilonga, "Mkotoho kulongela habali gha mawonu hagma mbaka pala Mwana wa Adamu lipindi atehindulwa kuhuma kukihu." ¹⁰ Wavulwa ghaki wakamkonya, wakilonga, "Ni kwa kyani wayandika wangulonga yiwa Eliya atehika mtumbulo?" ¹¹ Yesu akawayanga na kulongela, "Eliya atehika chakaka na atehuyisa mighalu hyogha." ¹² Ila ninguwalongela mwenga, Eliya kahika kala, ila wammanya ng'ogha. Badili ghaki, wamgholilile mighulu wapolile weni. Na havi ndiwa Mwana wa Adamu atehakilwa kumawoku ghau." ¹³ Ndiwa wavulwa wakamanya yiwa awelili akilongela habali gha Yohana Mbatisa. ¹⁴ Pawahika kulipinga lya wandu, mundu mmonga amyendelili, akatova manung'una kuulongolo ghaki, na kumlongela, ¹⁵ "Bambu, umuwoneli luhungu mwana ghangu, kwaikiva kawela na kifwafwa na kughasika nesu. Kwaikiva mianja itangala anguguwa mlyoto au kumasi." ¹⁶ Nimyeghili kwa wavulwa ghako, ila wawesili ng'ogha kumlamisa. ¹⁷ Yesu akayanga akilonga, Mwenga kiwelekwa kikwinila ng'ogha na kiyalamika, nitelikala pamonga na mwenga mbaka ligha? Nitefumililana na mwenga mbaka ligha? Myeghi kwa nenga." ¹⁸ Yesu amkalipilili, na lihoka likamuhuka. mhongolo alamisilwi kuhuma liaa lila. ¹⁹ Hinu wavulwa wakamuhikila Yesu kwa kifisu na kumkonya, "Kwa kyani tusindilwi kumuwinga?" ²⁰ Yesu akawalongela, "Kwaikiva gha ukwinila wa mwenga msokombi. Chakaka ninguwalongela, handa mtewela na ukwinila hata msokombi handa mbunji gha mbeyu gha haladali, mtewesa kuulongela litombi hali, uhuki kuhuma baha na uyendi kula, na lweni litehuka na kutewela ng'ogha na kindu chochosi kya kusindikana kwa mwenga. ²¹ (uwiki mkasu: Milando gha msitali wa 21 "Ila ndambu hai gha lihyukana litehuka ng'ogha, ila kwa mayupo na kuwopa mulyo" yawonekana ng'ogha ku mayandiko gha dahile). ²² Lipindi pawambila ku Galilaya, Yesu akawalongela wavulwa ghaki, "Mwana wa Adamu atekamukwa mumawoku gha wand. ²³ Na wahusutu, na lichuwa lya itatu atehinduka," Wavulwa wanyengemangili nesu. ²⁴ Na weni pawahikili ku Kapenaumu, wandu weni kukungula kodi gha nusu shekeli wakamuyendela Petelo na kulongela, "Ghuli mvula wa mwenga anguhipa kodi gha nusu shekeli?" ²⁵ Akalonga, "Hina" Ila Petelo pakayingila mghati gha lighuta, Yesu akalongela na Petelo mtumbulo na kulongela, "Unguliwachila niki Simoni? Wankosi wa mlimawogha, wangupokela kodi au usulu kuhuma ghani? Kwa wala wenikuwalongosa kuhuma kwa wahlenja?" ²⁶ Na lipindi Petelo pailongile, "Kuhuma kwa wahlenja" Yesu akamlongela, hinu weni kulongoswa wahumiswa kukuhipa kodi. ²⁷ Ila tukotoho waghola wakungula usulu wakaghola sambu, uyendi kubahali, utaghi ndoana, na umtoli yula homba mweni kuhika mtumbulo. Badili gha kuwoposola mlomu ghaki, utelola mula shekeli imonga. Itoli na uwapeghi wakungula usulu kwaikiva gha nenga na wenga.

Chapter 18

¹ Lipindi lilalila wavulwa wakahika kwa Yesu na kumlongela, "Ni ghani mweni kuwela mkulu kuunkosi wa kundumba?" ² Yesu akamkema mwana mnung'una, akamvika paghati gha weni, ³ na kulongela, "Chakaka ninguwalongela, pamleka ng'ogha sambu na kuwela handa wana wanung'una mtewesa ng'ogha kuyingila kuunkosi wa kundumba." ⁴ Hinu yeyosi mweni kujihulusa handa mwana mnung'una, mundu hayu ni mkulu kuunkosi wa kundumba. ⁵ Na yeyosi mwenikumpokela mwana mnung'una kwa lihina lyangu kanipokela nenga. ⁶ Ila yeyosi mwenikuyambusa mmonga paghati gha waning'una hagha weni kunikwinla kuhyuka, itewela maha kwa mundu hayu liganga likulu lya kuhyaghila likawopwa muntandala ghaki, na kudubukizwa mmasi gha kina kitali mbahali. ⁷ Chondi kwa mlimawogha kwaikiva gha lipindi lya kuhyomelwa! kwaikiva kuwela ng'ogha na mhyeto wa lipindi hali, la chondi kwa mundu yula lipindi hali litehika kwaikiva gha mweni! ⁸ handa liwoku lyako au lighulu lyako palikuyambusila kuhyoma, lidumuli na kulitaghila kutali. Ni mbaha nesu kwa wenga kuyingila kuukomu ukawela ng'ogha na liwoku au mlemafu, kupiti kutaghwa kulyoto lya machuwa yayendelala ukawela na mawoku hyogha au maghulu hyogha. ⁹ Handa lisu lyaku palikuyambusa uguwi, ulitupuli na ulitighi kutali na wenga. Ni maha nesu wenga uyingili kuukomu na lisu limonga, kupiti kutaghwa kulyoto lya machuwa yayendelela ukiva na malisu ghako hyogha maivili. ¹⁰ Mloli yiwa mkotoho mkampughanya mmonga wa wanung'una hagha. Kwaikiva ninguwalongela yiwa kundumba kuvile na watumikila wa kundumba wa Sapanga weni machuwa hyogha wanguulola wuso wa Tati ghangu mwenikuwela kundumba. ¹¹ (Uwikili mkasu: Milando yeni kuwoneka handa musitali wa 11, "Kwaikiva Mwana wa Adamu ahikili kulokola kila kiwelili kiyalamika" yawoneka ng'ogha kumayandiko maha gha dahile) ¹² Mnguliwachila niki? Paikawela mundu kana kondolu imia imonga, na mmonga wa weni akayaghamika, ghuli atewaleka ng'ogha itisini na itisa kulitombi na kuyenda kumuhakula mmonga mweni kuyaghamika? ¹³ Na pakamkola, chakaka anguwalongela, angumuhekelelela kupiti wala itisini na itisa weni kuyaghamila ng'ogha. ¹⁴ Hilahila, ng'ogha mapalo gha Tati gha mwenga wa kundumba kuwela mmonga wa wanung'una hagha ayaghamili. ¹⁵ Handa mlangu ghako kakuhakila, uyendi, ukamlangihi uhakata uwelili kakugholela mkiva weka yenu. Handa pakakuyoghanila, utewela umuhuyisa mlangu ghaku. ¹⁶ Ila paikawela kakuyoghanila ng'ogha, umtoli mundu mmonga au waivili kupiti pamonga na wenga, kwaikiva kwa milomu gha wandu waivili au waitatu kila lilando linguwesa kuhighiliswa. ¹⁷ Na paikawela kapughanya kuwayoghanila, uwalongeli lipinga lya wamkwinila Kilisito mghalu hau, handa akapughanya hilahila kuyoghanila lipinga lya wamkwinila Kilisito, hinu na aweli handa mundu wa mlima na mkungula usulu. ¹⁸ Chakaka ninguwalonge, chochosi kila mtekiwopa kumlimawogha na kundumba kitewopwa. na chochosi mtekiwopola kumlima na kundumba kitewoposolwa. ¹⁹ Kangi ninguwalongela yiwa handa wandu waivili paghati gha mwenga pawajumilana kunani gha mghalu wowosi kumlima lila wanguliypa, hali tati ghangu wa kundumba atelighola. ²⁰ Kwaikiva waivili au waitatu pawakonganika pamonga kwa lihina lyangu, nenga niwela paghati ghau. ²¹ Kangi Petelo akahika na kumlongela Yesu, "Bambu, ni mianja mininga mlangu ghangu pakanikakila nanenga nimlekeseli? Hata mihanja isaba?" ²² Yesu akamlongela, "Nikulongela ng'ogha mianja isaba, ila hata isabini mianja isaba. ²³ Kwaikiva gha nagha unkosi wa kundumba ni handa na unkosi utenu mweni kupala kulekebisa mbandi kuhuma kwa wahusutu ghaki. ²⁴ Paatumbulili kulekebisa mavalangu, mhusutu mmonga akayeghwa kwa mweni avile angumdai talanta ielufu ikumi. ²⁵ Kwaikiva kawela ng'ogha na njila gha kuhipa, bambu ghaki alahilili awuswi, mhumbu ghaki pamonga na wana ghaki na kila kindu kawela nachu, na mahipo yagholeki. ²⁶ Hinu mhusutu aguwi, akatova manung'una kuulongolo ghaki, akilonga, 'Bambu, uweli na ufumilifu pamonga na nenga, na nitekuhipa kila kindu.' ²⁷ Hini yula bambu wa yula mhusutu, kwaikiva ahukumilwi nesu na luhungu, amlekili na kumlekesela lideni hali. ²⁸ Ila mhusutu yula ahukili na kumlola mmonga paghati gha wahusutu wayaki, awelili angumdai dinali imia imonga. akamkola na kumtova lingaka, na kumlongela, 'unhipi kila ningukudai.' ²⁹ Ila yula mhusutu myaki aguwi na kumluwa nesu, akilonga, 'Uweli na ufumilifu na nenga, nitekuhipa.' ³⁰ Ila mhusutu yula wa mtumbulo akanili. Badili ghaki, ayendili na kumtagha mgelesa, mbaka pala paatempeghe kila angumdai. ³¹ Na pawalolile wahusutu wayaki kila kihumilile. Wang'ung'ulikili nesu. Wakahika na kumlongela Bambu ghau kila kindu kihumilile. ³² Ndiwa yula Bambu wa mhusutu yula akamkema, na kumlongela, 'Wenga mhusutu mhakata, nikulekeselili wenga lideni lyangu lyogha kwaikiva uniluwili nesu. ³³ Ghuli! Upalilwe ng'ogha kuwela na luhungu kwa hayu mhusutu myako, handa nenga vila nikuwonelile luhungu? ³⁴ Bambu ghaki ahyomili na kumyegha kwa wala wenikuhakila mbaka paatehipa lideni lyogha apalilwe kuhipa. ³⁵ Hinu ndiwa tati ghangu wa kundumba vila atewagholela, handa kila mmonga wa mwenga atemlekesela ng'ogha mlangu ghaki kuhuma kumoyu."

Chapter 19

¹ Ithumilie lipindi Yesu paayomolile milando hila, akahuka Galilaya, na akayenda kumimbaka gha Yudea kuulongolo gha mlweni Yoludani. ² Lipinga likulunga likamkovekela, na akawalamisa. ³ Mafalisayu wakamuhikila, wakamuyesa, wakamlongela, "Ghuli ni maha kwa mundu kumleka mhumbu ghaki kwa lukani lolosi?" ⁴ Yesu akamuyanga na kulonga, "Msoma ng'ogha, yiwa hayu mweni kuwalumba mtumbulo alumbili mlumi na mdala?" ⁵ Na kangu akalonga, "Kwaikiva gha nagma mlumi atemleka tati ghaki na nyongo ghaki na kukongine na mhumbu ghaki, na weni waivili watewela mhigha mmonga?" ⁶ Hinu ng'ogha waivili kangu, ila mhigha mmonga. Hinu, kila kakikonganisa Sapanga, mundu yeyosi akotoho kukilekanisa." ⁷ Wakamlongela, "Hinu kwa kyani Musa atulaghilile kuhumisa lihamba lya mlekanu na kumleka?" ⁸ Akawalongela, "Kwa ugangamalu wa mwenga wa moyu Musa akawalaghila kuwaleka wahumbu gha mwenga, ila kuhuma mtumbulo iwelili ng'ogha nagma." ⁹ Ninguwalongela, yiwa yeyosi atemleka mhumbu ghaki, ila kwaikiva gha ngongola weka, na akamposa mghangi, kaghola kala ngongola. Na mlumi atemposa mdala alekilwi kaghola ngongola." ¹⁰ Wavulwa wakamlongela Yesu, "Handa ndiwa inguwela kwa mngwana na mhumbu, ng'ogha maha kuposa." ¹¹ Ila Yesu akawalongela, "Ng'ogha kila mundu anguwesa kupokela mavulo hagma, ila ni kwa wala weni kulekeselwa kupokela." ¹² Kwaikiva wawela wambendi wenikuweleka kuhuma kumtima wa nyongu ghau. Na hilahila kuvile na wambendi waghoolilwe na wandu. Na kuvile na wambendi wajigholile wambendi kwaikiva gha unkosi wa kundumba. Mweni kuwesa kupokela mavulo hagma na ayapokeli." ¹³ Hinu akayeghelwa amonga gha wana wanung'una ili awavikili mawoku kunani ghau na kuluwa, ila wavulwa ghaki wakamlalipila. ¹⁴ Ila Yesu akalonga, "Muwalekeseli wana wanung'una, hata mkotoho kuwalemesa kuhika kwa nenga, kwaikiva unkosi wa kundumba ni wa wandu handa hagma." ¹⁵ Na mweni akavika mawoku ghaki kunani kwa weni, na hinu akahuka pala. ¹⁶ Uloli mundu mmonga akahika kwa Yesu kusema, "Mvula, ni kindu ghani kya mahaali ningupalwa kughola ili mbati kuwela na ukomu wa machuwa yayendelela?" ¹⁷ Yesu akamlongela, "Kwa kyani ungunikonya ni kindu ghani kya maha? Kuvile na mmonga hela mwenikuwela mmaha, ila handa paupala ukomu kupokela ukomu, ukoli selia zya Sapanga." ¹⁸ Yula mundu akamkonya, "Ni selia ghani?" Yesu akalonga, "Ukotoho kukoma, ukotoho kughola ngongola, ukotoho kuhija, ukotoho kulongela uhwangi, ¹⁹ watundamili tati ghako na nyongo ghako, na umpali mundu wa pabehi na wenga handa nafusi ghako." ²⁰ Mundu yula akamlongela, "Mighalu hyogha hai niighola kala. Nambila kupala niki?" ²¹ Yesu akamlongela, "Handa paupala kuwela utimila, uyendi ukawusi vila uwela navyu, na uwapeghi wangali hindu, na utewela na ngoku kundumba. na hinu uhiki unikovekeli." ²² Ila mhongolo yula pakayoghanila yala Yesu amlongilile, akahuka kwa kunyengemala, kwaikiva awelili kakola hindu itanagala. ²³ Yesu akawalongela wavulwa ghaki, "Chakaka ninguwalongela, ni yuyughu ng'ogha kwa mundu mnaisa kuyingila kuunkosi wa kundumba." ²⁴ Kangu ninguwalongela, ni yuyughu kwa ngamia kuyingila kulilanga lya sindanu, kupiti kwa mundu mnaisa kuyingila kuunkosi wa Sapanga." ²⁵ Wavulwa pawayoghanila nagma, walikangasili nesu na kulonga, "Ni ghani hinu atelokoka?" ²⁶ Yesu akawalola na kulongela, "Kwa wandu hali linguwesekana ng'ogha, ila kwa Sapanga hyogha yanguwesekana." ²⁷ Hinu Petelo akamuyanga na kumlongela, "Uloli, tuleka vyogha na kukukovekela wenga. Ni hindu ghani tutepokela?" ²⁸ Yesu akawalongela, "Chakaka ninguwalongela, yula mweni kunikovekela nenga, kuuweleka hyonu lipindi Mwana wa Adamu paatetama kukikalilo kya ukulu kya ukwilikihi ghaki, mwenga hilahila mtetama kunani gha vikalilo ikumi na ivili vya ukulu, kuwalamula makabila ikumi na ivili." ²⁹ Kila mmonga wa mwenga mweni kuleka lighuta, mhaja, mhacha, tati, nyongo, wana, au litawa kwaikiva gha lihina lyangu, atepokela mianja imia na kulihiki ukomu wa machuwa yayendelela. ³⁰ Ila watangala wenikuwela wa mtumbulo, watewela wa kumwihu na wenikuwela wa mwihu watewela wa mtumbulo.

Chapter 20

¹ Kwaikiva unkosi wa kundumba ungulandana na mkola litawa, mwenikulamuka malawila njenji ili kuajili waghola lihengu kulitawa lyaki lya misabibu. ² Badili gha kuwela kajumilana na waghola lihengu dinali imonga kwa lichuwa lyogha, awalaghilile kuyenda kulitawa lyaki lya misabibu. ³ Ayendili kang'i badili gha maisa maitatu na awonili waghola lihengu waghangi wakiwela waghola bila lihengu kumahala gha soku. ⁴ Akawalongela, 'Mwenga hilahila, myendi kulitawa lya misabibu, na chochosi kyeni umaha nitewapegha.' Hinu wakayenda kughola lihengu. ⁵ Akayenda kang'i badili gha masaa isita na kang'i kulisaa lya itisa, na agholile nagma nagma. ⁶ Lianja lighangi kang'i paihika lisaa ikumi na imonga, ayendili na kuwalola wandu waghangi waghola mahala wakiva ng'ogha na lihengu. Awalongilile, 'Kwa kyani mgholoka baha bila lihengu lyoyosi kwa lichuwa lyogha?' ⁷ Wakamlongela, kwaikiva kwahela mundu yeyosi mwenikutupeghe lihengu. Akawalongela, 'Na mwenga hilahila myendi kulitawa lya sabibu.' ⁸ Lipindi lya lumihi palihika, mweni lighuta lya misabibu akamlongela mgholokela ghaki, 'Uwakemi waghola lihengu na uwahipi misahala ghau, kwa kutumbula na wa kumwihu mbaka wa mtumbulo.' ⁹ Pawahikile wala weni kuajiliwa lisaa lya ikumi na imonga, kila mmonga wa weni apokelili dinali. ¹⁰ Pawahikile waghola lihengu mtumbulo, waliwachilile yiwa watepokela kupiti, ila hilahila wapokelili kila mmonga dinali imonga. ¹¹ Badili gha kupokela mapesa ghau, wamlalamikile mkola wa lila litawa. ¹² Wakalonga, 'Hagha waghola lihengu wa kumwihu watumilile lisaa limonga hela kukughola lihengu, ila uwapeghili handa twenga, twenga tupapa mhighu kwa lichuwa lyogha na kukongine na lyoto ukamala.' ¹³ Ila mweni litawa akayanga na kulongela kwa mmonga wa weni, 'Ghanja, nighola ng'ogha mghalu mhakata. Ghuli! tujumilana ng'ogha na nenga kwa kupeghana dinali imonga?' ¹⁴ Upokeli kila kyenikuwela ungupalwa kupokela na uyendi zyako. Ni mhekelelu ghangu kuwapegha hagha waghola lihengu niwapatile kumwihu handa wenga. ¹⁵ Ghuli! Ng'ogha haki kwa nenga kughola kila nikipalile na hindu ghangu? Au lisu lyako ni lihakata kwaikiva nenga ni mmaha? ¹⁶ Hinu wa kumwihu atewela wa mtumbulo na wa mtumbulo atewela wa mwihu." ¹⁷ Yesu paawelili akikwela kuyenda Yelusalemu, awatolile wavulwa ghaki ikumi na ivili mmbali, na kuwalongela, ¹⁸ "Mloli tunguyenda ku Yelusalemu, na Mwana wa Adamu atevikwa kumawoku gha wakulu wa watambika na wayandika. Watemlamula kihu ¹⁹ na watemyegha kwa wandu wa milima ili kumpughanya, kumtova na kumvamba. Ila kulichuwa lya itatu atehinduka." ²⁰ Hinu nyongo wa wana wa Zebedayo ahikili kwa Yesu na wana ghaki. Atovili manung'una kuulongolo ghaki na kumluwa kindu kuhuma kwa mweni. ²¹ Yesu akamlongela, "Ungupala niki?" Akamlongela, "Ulaghili yiwa hagha wana ghangu waivili walikali, mmonga liwoku lya kuliyila na mmonga liwoku lya soto kuunkosi ghako." ²² Ila Yesu akayanga na kulonga, "Ungumanya ng'ogha kila ungukiluwa. Ghuli! unguwesa kunyweghela kikombi kivile nitekinyweghela?" Wakamlongela, "Tunguwesa." ²³ Akawalongela, "Kikombi kyangu chakaka mtekinyweghela. Ila kulikala mbandi ghangu gha liwoku lya kuliyila na soto lihengu lya nenga ng'ogha kuwapegha, ila ni kwa wala wayandalilwa kala na Tati ghangu." ²⁴ Wavulwa waghangi ikumi pawayoghanilile hagha, wakanyengemala nesu na wala walongu waivili. ²⁵ Ila Yesu awakemili mweni na kuwalongela, "Mngumanya yiwa walongosa wa milima wanguwagholesa, na wakulu wau wangughola kila wapeghilwi na wakulu ghau." ²⁶ Ila ikotoho kuwela nagma kwa mwenga. Badili ghaki, yeyosi atepela kuwela mkulu paghati gha mwenga ni lasima aweli mtumikila wa mwenga. ²⁷ Na mwenikupala kuwela wa mtumbulo paghati gha mwenga lasima aweli mtumikila wa mwenga. ²⁸ Handa vila Mwana wa Adamu kahika ng'ogha kutumikilwa, ila kutumikila, na kuhumisa ukomu ghaki kuwela ukombola kwa watangala." ²⁹ Lipindi wakihuma Yeliko, lipinga likulunga limkovekelili. ³⁰ Na wawalolile wangali kulola waivili watama mmbali gha njila. Pawayohanila yiwa Yesu awelili angupita, wakatova lilowi nam kulonga, "Bambu, Mwana wa Daudi, utuwoneli luhungu." ³¹ Ila lipinga likawakalipila, na kuwalongela mnyamali. Hata nagma, weni wakatova lilowi kupiti na kulongela, "Bambu, Mwana wa Daudi, utuwoneli luhungu." ³² Hinu Yesu agholokili na awakemili na kuwakonya, "Mngupala niwagholeli niki?" ³³ Wakamlongela, "Bambu yiwa mihu gha twenga iwoposolwi." ³⁴ Hinu Yesu, akiva kakweghwa na luhungu, akayavisa mihu ghau, lihanja lilalila wakapokela uweso wa kulola na wakamkovekela.

Chapter 21

¹ Yesu na wavulwa ghaki wakahika pabehi na Yelusalemu na wakayenda mbaka ku Besfage, kulitombi lya mizeituni, hinu Yesu akawalaghila wavulwa waivili, ² akiwalongela, "Myendi kukimbwani kila kya kuulongolo, na bwitu mtemlola punda kawopwa pala, na mwana punda pamonga na mweni. Muwawoposoli na kuwayegha kwa nenga. ³ Ikiva mundu yeyosi pakawalongela chochosi kwa habali gha hali, mtelonga, 'Bambu anguwapala, na mundu hayu bwitu atewalekesela muhiki pamonga na weni." ⁴ Mghalu hau uhumilili ni hula ulongelilwi kupitila kwa mlota lasima litimili. Akawalongela, ⁵ Walongeli biti Sayuni, uloli nkosi ghako anguhika kwa mwenga, mnyenyekela na akiva kamkwela punda, na mwana punda mlumi, mwanapunda mng'anya. ⁶ Hinu wavulwa wakahika na kughola handa Yesu vila kawalaghila. ⁷ Wakamyegha punda na mwanapunda, na na kuvika nguu zyaau kunani ghau, na mweni Yesu akatama pala. ⁸ Watangala kukongamano walandalili nguu zyaau mnjila, na waghangi wadumulile maputila kuhuma kumibiki na kuyandasa mnjila. ⁹ Lipinga lyeni kumlongola Yesu na wala wamkovekelile watovili lilowi, wakilonga, "Hosana kwa Mwana wa Daudi! Ni mhighilwa mweni kuhika kwa lihina lya Bambu. Hosana kunani nesu!" ¹⁰ Yesu paahikile Yelusalemu, mmbwani wogha ulikangasili na kulonga, "Hayu ni ghani? ¹¹ "Lipinga likayanga, "Hayu ni Yesu Mlota, kuhuma ku Nazaleti gha Galilaya." ¹² Hinu Yesu akayingila kulighuta lya Sapanga akawawinga panji wogha wenikuwela wakiwusa na kuhemela kulighuta lya Sapanga. Hilahila aghalambulili mesa sya waghambula mapesa na vikalilu vya wawusa ngungda. ¹³ Akawalongela, "Iyandikwa, 'Lighuta lyangu litekemwa lighuta lya mayupo, ila mwenga mlighola kuwela mbangu gha wapokola." ¹⁴ Hinu wangali kulola na walemafu wakamuhikila kulighuta lya Sapanga, na mweni akawalamisa. ¹⁵ Ila lipindi wakulu wa watambika na wayandika pawalolile makangaso yalaayaghilile, na pawayoghanile wakitova lilowi kulighuta lya Sapanga na kulongela, "Hosana kwa Mwana wa Daudi," Wakolilwe na lilaka. ¹⁶ Wakamlongela, "Uyoghanile kila kingulongelwa na hagma wandu?" Yesu akawalongela, "Hina! Ila myesa ng'ogha kusoma, 'Kuhuma kwa milomu gha wana na wana wang'anya wenikuyonga mvile na kuyinulwa kula kutimila?" ¹⁷ Hinu Yesu akawaleka na kuyenda panji gha mmbwani ku Besania na kuwonja haku. ¹⁸ Malawila paawelili akihuya kummbwani, awelili na njala. ¹⁹ Alolile libiki lilela tini mmbali mbali gha njila. Akaliyendela, ila kalola ng'ogha kindu kunani ghaki ila mahamba weka yaki. Akaulongela, "Kukotoho kuwela na matungula kwa wenga machuwa yayendelela kangi." Na bwitu lila libiki likanyala. ²⁰ Wavulwa pawalolile, wakalikangasa na kulonga, "Iwela ghuli libiki lilela tini linyala lihanja limonga?" ²¹ Yesu akayanga na kuwalongela chakaka ninguwalongela, handa pamkawela na ukwinila na bila holu, mteghola ng'ogha kila kigholikili kwa hali lilela tini hela, ila mtelongela hata hali litombi, utolwi na ukataghwi kubahali, na itegholeka. ²² Chochosi mtekiluwa kwa mayupo, kunu mkikwinila, mtepokela." ²³ Yesu paahikile kulighuta lya Sapanga, wakulu wa watambika na wagogolo wa wandu wakamuhikila lipindi paawelili akivula na kumkonya, "Ni kwa ulongosi ghani unughola mighalu hai? Na nighani mweni kukupegha kughola hali?" ²⁴ Yesu akayanga na kuwalongela, "Na nenga hilahila nitewakonya kindu kimonga. pamkanilongela, na nenga hilahila nitewalingela ni kwa ulongosi ghani ningughola mighalu hai. ²⁵ Ubatiso wa Yohana- uhumili kugha, kundumba au kwa wandu?" Wakonyana weni kwa weni, wakilonga, patutelonga uhumili kundumba, atetulongela kwa kyani mumkwinila ng'ogha? ²⁶ Ila patulongile, uhumile kwa wandu, tunguwatila makongano, kwaikiva wogha wangumlola Yohana handa mlota." ²⁷ Hinu wakamyanga Yesu na kulonga, "Tungumanya ng'ogha" Akawalongela hilahila, "Hata nenga nitewalongela ng'ogha ni mkwa ulongosi ghani ningughola mighalu hai. ²⁸ Ila mnguliwachila niki? Mundu mweni wana waivili. Akayenda kwa mmonga na kumlongela, Mwana ghangu, uyendi ukagholi lihengu kulitawa lya misabibu lelo. ²⁹ Mwana akayanga na kulongela, niteyenda ng'ogha, Ila kuulongolo akaghalambula mawachilo ghaki akayenda. ³⁰ Na mundu yula akayenda kwa mwana wa ivili na kulongela kindu kilakila. mwana hayu akayanga na kulongela, niteyenda bambu, ila kayenda ng'ogha. ³¹ Ni ghani paghati gha wana waivili mwenikughola mapalo gha tati ghaki? Wakalonga, "Mwana wa mtumbulo." Yesu akawalongela, "Chakaka ninguwalongela, wakungula usulu na wangongola wateyingila kuunkosi wa Sapanga pambila gha mwenga kuyingila. ³² Kwaikiva Yohana ahikili kwa mwenga kwa njila gha lipala, ila mumkwinila ng'ogha. Na mwenga, pamlola hali likigholeka muyesili ng'ogha kuleka sambu ili kuulongolo mumkwinili. ³³ Myoghanili mlandanu mghangi. Kuwelili na Mundu, mundu mweni mahala kukulu ku mlima. Akalulila misabibu, akaivikila likuta, akagholi na kyombu kya kukamulila divai, akachenga na kindangawala kya waghokokela, na akalikodisa kwa wavika sabibu. Hinu akayenda kumlima mghangi. ³⁴ Lipindi lya mabeno gha misabibu palihika pabei, awalaghilile amonga gha watumikila kwa watukutula wa misabibu kutola lihomosi lyaki. ³⁵ Ila watukutula wa sabibu wakawatola watumikila ghaki, wakamtova mmonga, wakamkoma mghangi, na wakamtova mmonga kwa maganga. ³⁶ kwa lianja lighangi, mgholokela awalaghilile watumikila waghangi, watangala kupiti wala wa mtumbulo, ila watukutula wa misabibu wakawagholela vilavila, ³⁷ Badili gha pala bambu yula akamlaghila mwana ghaki, akilonga,

"Watemtundamila mwana ghangu." ³⁸ Ila watukutula wa misabibu pawamlolile mhongolo yula, wakalongelana, "Hayu ni mlihi, Muhiki, tumkomi na tukamuli ntwenga ulihi." ³⁹ Hinu wakamtola, wakamtagha panje gha litawa lya misabibu na kumkoma. ⁴⁰ Ghuli mkola wa litawa lya misabibu paatehika, atewaghola niki watukutula wa misabibu?" ⁴¹ Wakamlongela, "Atewayaghamila hagma wandu wahakata kunjila gha ukalipa nesu, na hinu atelikodisa kwa watukutula waghanga wa misabibu, wandu wavile watehipa kwa lipindi misabibu paipia." ⁴² Yesu akawalongela, "Msoma ng'ogha kumayandiko, 'Liganga walilemili wachengaji liwela liganga likulunga lya mghomba. Hali lihumile kwa Bambu, na ingukangasa kumihu gha twenga?' ⁴³ Hinu ninguwalongela, Unkosi wa Sapanga utetolwa kuhuma kwa mwenga na kupeghwa mlima hula ungulola lihengu lyaki. ⁴⁴ Yeyosi ateguwa kunani gha liganga hali atetenylwa vipandi vipandi. Ila kwa yeyosi ateguwlwa na hali litemhyagha." ⁴⁵ Wakulu wa watambika na Mafalisayu pawayoghanile mlandanu ghaki, akalola yiwa anguwalongelela weni. ⁴⁶ Ila kila pawapalile kulangiha mawoku kunani ghaki, watilile makongamano, kwaikiva wandu wamlolile handa mlota.

Chapter 22

¹ Yesu akalongela kangu na weni kwa milandano, akilonga, ² "Unkosi wa kundumba ungulandana na nkosi mweni kuyandala mhambu gha uposo wa mwana ghaki. ³ Akawalaghila watumikila ghaki kuwakema wala wawelili wakemililwi kuhika kumhambu gha uposo, ila wahikile ng'ogha. ⁴ Nkosi awayeghili kangu waghangi, akilonga. "Muwalongeli wogha wenikukemwa, mloli, niyandala mulyo. Likambaku na ndama ghangu weni mahuta wahinjwa, na mighalu hyogha iwela kala, mhiki kumuhambu wa uposo." ⁵ Ila wandu hagma wayakolile ng'ogha hagma kwa upabehi mkemu ghaki. Amonga wahuyili kumatawa ghau, na waghangi wahuyile kumahala ghau gha biasala. ⁶ Waghangi wawayinukilile watumikila wa nkosi na kuwapughanisa na kuwakoma. ⁷ Ila nkosi ahyomili. Akalaghila watovangondu ghaki, akawakoma wala wenikukoma na kuuyaghamisa mlima ghau kwa lyoto. ⁸ Hinu awalongilile watumikila ghaki, "Mhambu uwela kala, ila weni kukemwa wapalilwe ng'ogha. ⁹ Kwa nagma myendi kumakongano gha njila kulu, muwakemi wandu watangala ila ingupalwa wahiki kumhambu wa uposo." ¹⁰ Watumikila wayendile njila ngulu na kuwakema wandu wowosi wawalolile, wa maha na wahakata. Hinu kyumba kya uposo kimelile wakenja. ¹¹ Ila nkosi pakayingila kuwalola wakenja, amlolile mundu mmonga avile kavala ng'ogha ng'uu gha mhambu! ¹² Nkosi amkonyile, 'Ghanja, uwesa ghuli kuhika haku mghati ukiva uwela ng'ogha na nguu gha mhambu?' Na mundu hayu kayanga ng'ogha chochosi. ¹³ Ndiwa nkosi paawalongela watumikila ghaki, "Mumuwo poli mundu hayu mawoku na maghulu na mumtaghi panje kulwisa, haku kuwela kutewela nakililo nakuhyagha malino. ¹⁴ Kwaikiva wandu watangala wangukemwa, ila wahaghulwa ni mayaghani." ¹⁵ Ndiwa Mafalisayu wahukile na kuyandala vila watemkamula Yesu kumilando ghaki mweni. ¹⁶ Ndiwa pawawalaghila wavulwa wau pamonga na Mahelode. Na wamlongilile Yesu, "Mvula, tungumanya yiwa wenga ni mundu wa chakaka, na yiwa unguvula mighalu gha Sapanga kuuchakaka. Ungulolesa ng'ogha mawachilo gha mundu mghangi na unguwonesha ng'ogha upendeleu kwa wandu. ¹⁷ Kwa nagma tulongeli, unguliwachila niki? Ghuli, ni maha kiselia kuhipa kodi kwa Kaisali au ng'ogha?" ¹⁸ Yesu amanyile uhakata ghau na akalonga, "Kwa kyani mnguniyesa, mwenga wambindingu?" ¹⁹ Mnilangihiki mapesa yangutumika kuhipila kodi." Ndiwa wakamyeghela dinali. ²⁰ Yesu akawakonya, "Wuso na lihina hali ni vya ghani?" ²¹ Wakamyanga, "Vya Kaisali." Ndiwa Yesu akawalongela, "Mumpeghi Kaisali vindu vyeni kuwela vya mweni hayu na vya Sapanga mumpeghi Sapanga." ²² Pawayoghanila nagma wakalikangasa. hinu wakamleka na kuyenda zyau. ²³ Lichuwa hali amonga gha Masadukayu wahikile kwa Yesu, wala wala wenikulonga kwahela uhinduko wa kihu. Wakamkonya, ²⁴ wakilonga, "Mvula, Musa alongili, paikawela mundu kahova akiva kalela ng'ogha wana, mlangu ghaki na amlihi hayu mdala na ampatili mwana kwaikiva fha mlangu ghaki. ²⁵ Kuwelili na walongo isaba. Wa mtumbulo aposili na hinu akahova bila kulela mwana. Akamlekela mhumbu mlango ghaki. ²⁶ Hinu mlango ghaki wa ipili na mweni akagholi handa ngagha, hinu yula wa itatu, ikawela nagma mbaka kwa yula wa isaba. ²⁷ Badili gha kugholi nagma wogha, yula mdala na mweni akahova. ²⁸ Hinu kuuhinduko ahu mdala atewela mhumbu wa ghani kuwalongo hagma isaba? Kwaikiva wogha wamposili." ²⁹ Ila Yesu awayangile na kuwalongela, "Mngukosela, kwaikiva mmani ng'ogha mayandiko hata makakala gha Sapanga. ³⁰ Kwaikiva kuuhinduko, wandu wanguposa ng'ogha hata kuposwa hilahila. Badili ghaki wandu wanguwela handa watumikila wa kundumba wa Sapanga. ³¹ Ila kulongelela uhinduko wa wahovili, myesa ng'ogha kusoma kila kivile Sapanga akilongilile kwa mwenga, akilonga, ³² Nenga ni Sapanga wa Ibulahimu, Sapanga wa Isaka, na Sapanga wa Yakobo? Sapanga kang'ogha Sapanga wa wahovili, ila ni Sapanga wa weni kuwela wakomu." ³³ Lipindi konganiko pawayoghanila hali, wakalikangasa na mavulo hagma. ³⁴ Ila Mafalisayu pawayoghanila yiwa Yesu kawanyamalisa Masadukayo, wakajikungula weni kwa pamonga. ³⁵ Mmonga wa weni, akiwela mundu wa seli, akamkonya lilando kwa kumyesa. ³⁶ "Mvula, ni amuli ghani yeni kuwela ngulu kupiti zyogha kuselia?" ³⁷ Yesu akamyanga, "Lasima umpali Bambu kwa moyu ghako wogha, kwa mpumulo ghako wogha, na kwa malangu ghako hyogha. ³⁸ Hai ndiwa amuli ngulu na gha mtumbulo. ³⁹ Na gha ipili ingulandana na hai- Ni lasima kumpala mundu wa pabehi na wenga handa ungujipala mweni. ⁴⁰ Selia zyogha na Walota wanguwachilila nesu amuli hazi imbili." ⁴¹ Na Mafalisayu pawawelili wambila wajikungula pamonga, Yesu akawakonya lilando. ⁴² Akilonga, "Ghuli, mnguliwachila niki kunani gha Kilisito? Mweni ni Mwana wa ghani?" Na wweni wakamyanga, "Ni Mwana wa Daudi." ⁴³ Yesu akawayanga, "Ni kwa ndambu niki Daudi ku Mpumulo angumkema Bambu, akilonga, ⁴⁴ 'Bambu amlongelili Bambu ghangu, "Ulikali liwoku lyangu Iya kulumi, mbaka panitewagholi wahakata ghako wavikwi pahi gha maghulu ghako?" ⁴⁵ Handa Daudi angumkema Kilisito "Bambu," kwa ukulu ghani atewela mwana ghaki?" ⁴⁶ Kwahela awesili kumyanga lilando kangu, na kwahela awesili kuyesa kangu kumkonya kangu kuhuma lichuwa lila na kuyendelela.

Chapter 23

¹ Kuulongolo alongelili na lipinga lya wandu na wavulwa ghaki. Akalonga, ² "Wayandika na Mafalisayu wangukalila kikalilo kya Musa. ³ Kwa nagma chochosi wangukilaghila kughola, mgholi kunu mkiwalolesa. Ila mkotoho mkatola matendu ghau, kwaikiva weni wangulonga mighalu hila wawesa ng'ogha kuighola. ⁴ Chakaka, weni wanguwopa mihighu mitopa ivile ni yuyuyghu ng'ogha kuipapa, na hinu wanguwapapisa wandu kumakombi ghau. Ila weni wangusoelesa ng'ogha hata kyala kuipapa. ⁵ Matendu ghau hyogha wanguyaghola ili walolwi na wandu. Kwaikiva weni wangutanula ukulu wa masanduku ghau na kuyongesa ukulu wa miviniku gha nguu zyau. ⁶ Weni wangupala kulikala kumahala kwa wandu wanaisa kumhambu na kuvikalilo vya utundamilo mghati mwa maghuta gha kukonganikila Wayahudi, ⁷ na kujambuswa kwa utundamilo kumahala gha kusoku, na kukemwa "Wavulwa" na wandu. ⁸ Ila mwenga mngupalwa ng'ogha kukemwa "Wavulwa," Kwaikiva mvile na Mvula mmonga, na mwenga woghani walongo. ⁹ Mkotoho kumkema mundu yeyosi haku kumlina kuwela tati gha mwenga, kwaikiva muwela na Tati mmonga weka, na mwene kakundumba. ¹⁰ Wala mkotoho kemwa 'Wavula,' Kwaikiva muwela na Mvula mmonga hela, ingumaanisa Kilisito. ¹¹ Ila mwenikuwela mkulu paghati fha mwenga atewela mtumikila wa mwenga. ¹² Yeyosi mwene kujiyinula atehuluswa. Na yeyosi mwene kujihulusa ateyinulwa. ¹³ Ila chondi mwenga wayandika na Mafalisayu, wambindingu! Mnguawawopila wandu unkosi wa kundumba. Na mwenga muwesa ng'ogha kuuyingila, na muwalekesela ng'ogha wenikuyingila kughola nagma. ¹⁴ (Uwikili mkasu: Musitali wa 14 unguwoneka ng'ogha kumayandiko maha gha daile. Amonga gha mayandiku yanguyongesa musitali hau badili gha msitali wa 12. Msitali wa 14" Chondi mwenga Wayandika na Mafalisayu wambindingu! Kwaikiva mnguamila weni kuhovilwa na walumi ghau"). ¹⁵ Chondi mwenga Wayandika na Mafalisayu, wambindingu! Mnguhubuka kungwambu gha bahali kuhika kumghola mundu mmonga akwinili ghala mnguyavula, na pakawela handa mwenga, mngumghola mianja ivili mwana wa kulihiwa lya lyoto handa mwenga weni vila muwela. ¹⁶ Chondi mwenga vilongosi wangali kulola, mwenga mwene kulonga, yeyosi mwene kulapa kwa lighuta lya Sapanga, ng'ogha kindu. Ila mwenikulapa kwa sahabu gha lihuta lya Sapanga, kawopwa na kilapu kyaki. ¹⁷ Mwenga wangalikulola wanduyungi, niki ni kikulu kupiti kighangi, sahabu au lighuta lya Sapanga livile lighulula sahabu kwa Sapanga? ¹⁸ Na yeyosi mwenikulapa kwa sahabu, ng'ogha kindu. Ila mwenikulapa kwa litambiku liwela kunani ghaki, kawopwa na kilapo kyaki. ¹⁹ Mwenga wangali kulola, niki ni kikulu kupiti kighangi, litambiku au kuhanja kya maganga kyeni kughulula litambiku lyeni kuyeghwa kwa Sapanga? ²⁰ Kwa ngagha, hayu mwenikulapa kwa kihanja kya maganga angulapa kwa hai na kwa vindu vyogha vyeni kuwela kunani ghaki. ²¹ Na mwenikulapa kwa lighuta lya Sapanga, angulapa kwa hali na kwa yula mwenikulikala mghati ghaki. ²² Na hayu mwene kulapa kwa kundumba, angulapa kwa kikalilo kya ukulu kya Sapanga na kwa hayu mwene kutama kunani ghaki. ²³ Chondi mwenga, Wayandika na Mafalisayu, wambindingu! Kwaikiva mnguhipa zaka kwa bizali, mnaanaa na msusa, ila mnguleka mighalu mitopehu gha selia- haki, luhungu, na ukwinila. Ila hagma mngupalwa kuwela myaghola, na ng'ogha kuleka maghangi kuyaghola. ²⁴ Mwenga vilongosi wangali mihu, mwenga mvile mnguchuja mng'ongolo mnunguna ila mngumesa ngamia! ²⁵ Chondi mwenga Wayandika na Mafalisayu, wambindingu! Kwaikiva munguwofula panje gha vikombi na panje gha lisinila, ila mghati pamema upokola na kukotoho kuwela na kuikanila mwene. ²⁶ Mwenga Mafalisayu wangali kulola, mghululi huti mghati gha kikombi na mghati gha lisinia, ili mbandi gha panje na yeni iweli maha. ²⁷ Chondi mwenga, Wayandika na Mafalisayu, wambindingu! Kwaikiva mngulandana na mamambi yeni kupakalwa chokaa, yavile kwa panji yanguwoneka ya maha, ila kwa mghati yamema mihupa gha wahovili na kila kindu kyeni kuwela kindaka. ²⁸ Hilahila, na mwenga kwa panji munguwoneka weni haki kuulongolo gha wandu, ila kwa mghati mmema umbindingu na upokola. ²⁹ Chondi mwenga, Wayandika na Mafalisayu, wambindingu! Kwaikiva mnguchenga mamambi gha walota na kuyavikila malembu mamambi gha weni haki. ³⁰ Mwenga mngulonga, handa tungalikala machuwa gha watati wa twenga, tungaliwela ng'ogha tukongine pamonga na weni kuyita mwahi gha walota. ³¹ Kwa nagma mhighilisa weni yiwa ni wana wa hagma wenikuwakoma walota. ³² Hilahila mwenga mngutimilisa kumemesa mahala kungupalwa sambi sya watati wa mwenga. ³³ Mwenga njoka, wana wa vipilibao, kwa njila liki mtehyeta ulamulo wa jehnamu? ³⁴ Kwa nagma, uloli, ninguwalaghila kwa mwenga walota, wandu weni luhala, na Wayandika. Amonga gha weni mtewakoma na kuwavamba. Na amonga gha weni mtewatova hyatu mghati gha maghuta gha kukonganiila Wayahudi gha mwenga na kuwawinga kuhuma mmbwani mmonga mbaka mghangi. ³⁵ Mwihu ghaki ni yiwa kunani gha mwenga patehumila mwahi wogha wa weni haki weni kuyitwa kumlina, kutumbula na mwahi gha Habili mwene haki mbaka kwa mwahi gha Zakalia mwana wa Balakia, mumkomili paghati gha pakwilikihi na kihanja kya maganga. ³⁶ Chakaka, ninguwalongela, mighalu hai hyogha iteikola kiwelekwa haki. ³⁷ Yelisalemu, Yelusalemu wenga mwene kuwakoma walota na kuwatova magaga wala weni kulaghilwa kwa wenga! mianja mininga

nikungula wana ghako pamonga handa vila nguku paangukungula wana ghaki paghi gha mbawatilo ghaki, ila ujumilili ng'ogha! ³⁸ Uloli, lighuta lyako ihighala lipala. ³⁹ Na nenga ningukulongela, kutumbula hinaa na kuyendelela utenilola ng'ogha, mbaka pautelonga, 'Kahighilwa hayu mweni kuhika kwa lihina lya Bambu.'"

Chapter 24

¹ Yesu ahukili kulighuta lya Sapanga na kuyenda zyaki. Wavulwa ghaki wakamyendela na kumlangiha maghuta gha lighuta lya Sapanga. ² Ila awayangile na kuwalongela, "Ghuli, muilola ng'ogha mighalu hai hyogha? Chakaka ninguwalobgela, kwahela liganga litehighala kunai gha lighangi likalekwa kubomolwa." ³ Na paatamili kulitombi lya mzeituni, wavulwa ghaki wamyendelili kwa uweka na kulonga, "Utulongeli, mighalu hai itehumila ligha? Niki kitewela kilangihi kya kuhika kwa wenga na mwihu gha mlimawogha?" ⁴ Yesu awayangile na kuwalongela, "Muweli mihu yiwa akotoho kuhika mundu na kuwabyodosa. ⁵ Kwaikiva watangala watehika kwa lihina lya nenga. Watelonga, 'Nenga ndiwa Kilisito,' na watewabyodosa watangala. ⁶ Mteyoghanila ngondu na malongelo gha ngondu. Mloli mkotoho mkawela na holu, kwaikiva mighalu hai ingupalwa ihumili; ila hila mwihu utewela wambila. ⁷ Kwaikiva mlima uteyinuka kwa mlima mghangi, na unkosi kwa unkosi mghangi. Kutewela na njala na mahighimilo gha mlima kumahala wekaweka. ⁸ Ila mighalu hai hyogha ni mtumbulo weka wa utungu wa kuiwopola ⁹ Ndiwa watewatola kwaikiva gha mahakilo na kuwakoma. Mtehyomelwa na milima hyogha kwaikiva gha lihina lyangu. ¹⁰ Ndiwa watangala watelikwala na kuhyukwa na watehyomelana weni kwa weni. ¹¹ Walota watangala wa uhwangi watehumila na kuwangonga watangala. ¹² Kwaikiva uhakata uteyongeseka, upalo wa wandu watangala utepola. ¹³ Ila yulamatefumilila mpaka kumwihu, atelokolwa. ¹⁴ Hai Habali Maha gha unkosi itetangaswa kumlimawogha handa uhighilisu kwa milima hyogha. Na ndiwa hula mwihu utehika. ¹⁵ Kwa nagma, pamtelola uhakata wa uyalamiso, hula ulongelilwi na mlota Danieli ligholoka kumahala pakwilikihi (mwenikusoma na amanyi), ¹⁶ ndiwa wala wenikuwelaku Yuda watuilili kulitombi. ¹⁷ Na yula mweni kuwela kunani gha lipaghala lyam lighuta awesi ng'ogha kuhuluka pahi kutola kindu chochosi kuhuma mghati gha lighuta lyaki, ¹⁸ na yula mweni kuwela kulitawa akotoho kuhuya kutola nguu ghaki. ¹⁹ Ila chondi kwa wala weni mwana na wala weni kuyonga kumachuwa hagma! ²⁰ Mluwi yiwa kutuwa kwa mwenga kukotoho kuwela lichuwa lya lupepo, wala lichuwa lya Sabato. ²¹ Kwaikiva kutewela na lung'ai ngulu, ivile iwoneka ng'ogha kuhuma kulumbwa kwa mlimawogha mbaka hinaa, na hata itewoneka ng'ogha kangi. ²² Handa machuwa hagma yangaligholwa ng'ogha kuwela mahupi, kwahela mweni kuwesa lulokoka. Ila kwaikiva gha wahaghulwa, wachuwa hagma yategholwa yaweli mahupi. ²³ Hinu paikawela mundu yeyosi atewalongela, 'Uloli, Kilisito kahaku! au, 'Kilisito kakula' mkoto kukwinila milando hai. ²⁴ Kwaikiva Makilisito wa uhwangi na walota wamuhwangi watehika na kulangiha kilangihi kikulu na makangaso, kwa lukani lwa kubyodosa, paikawesekana hata na wahaghulwa. ²⁵ Mloli, niwayandala kwa hali pambila gha mighalu hai kuhumila. ²⁶ Kwa nagma, paikawelawatewalongela, "Kilisito kakuluvagha," mkotoho kuyenda haku kuluvagha. Au, 'Mloli, kamghati gha lighuta,' mkotoho kukwinila milando hai. ²⁷ Handa vila ladi inguvika lumuli kuhuma masaliki na kulangasa mbaka magalibi, ndiwa itewela kuhika kwa Mwana wa Adamu. ²⁸ Kokosi liwoneka likokolu lihova, haku ndiwa wanguwoneka kapungu. ²⁹ Ila bwitu badili gha lung'ai lukulungha machuwa ghala, lijuwa litetaywa lwisa, mwehi utehumisa ng'ogha mhana ghaki, ndondwa ziteguwa kuhuma kundumba, na makakala gha kundumba yatetikanyika. ³⁰ Ndiwa kilangihi kya Mwana wa Adamu itewoneka kunani, na makabila hyogha gha kumlimawogha watelumbilila. Watemlola Mwana wa Adamu akihika kumahindu gha kunani kwa makakala na ukwilikihi mkulu. ³¹ Atewalaghila watumikila wa kundumba wa Sapanga ghaki kwa lilowi likulunga gha lipembi, na weni watewakungula pamonga wahaghulwa ghaki kuhuma mbandi inne zya mlima, kuhuma mwihu mmonga wa kundumba mbaka mghangi. ³² Mjivuli somu kukovekelana na libiki lya mtini. Lipindi bwitu liputula palitumbula kuchipula na kuhumisa mahamba, mngumanya yiwa kilangasi kya pabehi. ³³ Hinu hilahila, pamtelola mighalu hai hyogha, mngupalwa kumanya yiwa kapabehi, pabehi na mlyangu. ³⁴ Chakaka ninguwalongela, kiwelekwa haki kiteyenda ng'ogha, mbaka mighalu hyogha hai itehumila. ³⁵ Kundumba na mlima vitewela vityanga, ila milando ghangu iteyenda ng'ogha katu. ³⁶ Ila kulongelela lichuwa lila na lisaa kwahela mundu mweni kumanya, hata watumikila wa kundumba wa Sapanga, hata Mwana, ila Tati weka yaki. ³⁷ Handa vila iwonekelili lichuwa lya Nuhu, ndiwa itewela kuhika kwa Mwana wa Adamu. ³⁸ Kwaikiva kumachuwa hagma pambila gha lung'ai wandu walyeghili na kunywegha, wakiposa na kuposwa mbaka lichuwa lila livile Nuhu ayingilili ku safina, ³⁹ na wamanyile ng'ogha kindu chochosi mbaka lung'ai palihika na kuwakungula wogha- ndiwa itewela kuhika kwa Mwana wa Adamu. ⁴⁰ Ndiwa wandu waivili watewela kulitawa- mmonga atetolwa, na mghangi atelekwa kuhyetu. ⁴¹ Wadala waivili watewela wanguhyagha pamonga- mmonga atetolwa, na mmonga atehighala. ⁴² Kwa nagma muweli mihu kwaikiva mmanyi ng'ogha ni lichuwa ghani ivile atehika Bambu wa mwenga atehika. ⁴³ Ila mmanyi yiwa, ikiva bambu mweni lighuta angalimanya yiwa ni lichuwa ghani livile mwihiki atehika, anagalikala mihu na angalilekesela ng'ogha lighuta lyaki kuvamilwa. ⁴⁴ Kwa nagma, hilahila mngupalwa kuliyandala, Kwaikiva Mwana wa Adamu atehika kulisaa mliwachila ng'ogha. ⁴⁵ Hinu ni ghani mwenikuwela mchakaka, mhusutu mweni malangu, avile bambu ghaki kampegga ulongosi kwa wala

wenikwela mligluta lyaki, ili awapeghi mulyo kwa lipindi lipalilwi? ⁴⁶ Kahighilwa mtumikila hayu, avile bambu ghaki atekungini nayu akighola ngagha lipindi paahika. ⁴⁷ Chakaka ninguwalongela yiwa bambo atemvika kunani gha kila kindu kyaki. ⁴⁸ Ila handa mhusutu muhakata pakalonga kumoyu ghaki, 'Bambu ghangu kakawila,' ⁴⁹ na akatumbula kuwatova watumikila ghaki, na akalyegha na kulowela uyimbi, ⁵⁰ Bambu wa mhusutu hayu atehika kulichuwa livile iwachililwa ng'ogha, na kulisaa kalimanya ng'ogha. ⁵¹ Bambu ghaki atemdumula vipandi viiwili na kumvika kufwasi imonga ilandine na wambindingu, kuvile kutewela na kililo na kuhyagha malino.

Chapter 25

¹ Ndiwa unkosi wa kundumba utelandaniswa na wakawali ikumi wenikutola malimbamba ghau na kuhuka kuyenda kumpokela bambu wa uposo. ² Waitano paghati gha weni wawelili wandyungi na waitano waghangi weni malangu. ³ Wakawali wandyungi pawatolile mimbamba ghau, watolile ng'ogha mahuta yoyosi. ⁴ Ila wakawali weni malangu wakatola vyombu vyeni mahuta pamonga na mimbamba ghau. ⁵ Hinu lipindi bambu wa uposo kakawila kuhika, wogha wakolilwe na lughonu na wakawonja. ⁶ Ila lipindi lya uhiku wa mandandu kuwelili na lilowi, 'Uloli, bambu wa uposo! mhuki panje mkampokeli,' ⁷ Ndiwa hagma wakawali wakayimuka na kukosa mombamba ghau. ⁸ Wala wandyungi wakawalongela wala weni malangu, 'Mtupatili mayaghani hagma mahuta kwaikiva mimbamba gha twenga ingujimika.' ⁹ Ila wala weni malangu wakawayanga na kuwalongela, 'Kwaikiva yatekwila ng'ogha twenga na mwenga, badili ghaki myendi kwa weni kuwusa mjihemileli mayaghani kwaikiva gha mwenga.' ¹⁰ Lipindi wayenda kula kuhemela, bambu wa uposo akahika, na wogha wenikuliandala wakayenda naye kumhambu gha uposo, na mlyangu ukawopwa. ¹¹ Kuulongolo wala wakawali waghangi hilahila wakahika na kulonga, 'Bambu, bambu, utuwoposeleli.' ¹² Ila ayangile na kulonga, 'Chakaka ninguwalongela, Nenga niwamanya ng'ogha.' ¹³ Kwa nagma muweli mihu, kwaikiva mmanyanya ng'ogha lichuwa hata lisaa. ¹⁴ Kwaikiva ingulandine na mundu paapalile kuwela na mwanja kuyenda mmbwani mghangi. Awakelimi wahusutu ghaki na kuwapegha unaisa ghaki. ¹⁵ Mmonga wa weni ampeghili talanta itano, mghangi amoe ghili ivili, na yula mghangi ampeghili talanta imonga. Kila mmonga apokelili kukovekalana na uwesa ghaki, na yula mundu akayenda kumwanja ghaki. ¹⁶ Njenji yula mweni kupokela talanta itano akayenda kughola biasala, na kumelesa talanta zighangi itano. ¹⁷ Hilahila yula mweni kupokela talanta ivili, amelilisili zighangi ivili. ¹⁸ Ila yula mhusutu apokelili talanta imonga, ayendili zyaki, akahimba liwumba kumlila, na kuifisa talanta gha bambu ghaki. ¹⁹ Na badili gha lipindi litali, bambu wa wahusutu hagma ahikile na kughola mavalango. ²⁰ Yula mhusutu mweni kupokela talanta itano ahikili na kuyegha talanta zighangi itano, akalonga, 'Bambu, umbeghili talanta itano. Uloli, nipokela fwaida gha zighangi itano.' ²¹ Bambu ghaki akamlongela, 'Ughola maha, mhusutu mmaha na mchakaka! Uwela mchakaka kwa vindu mayaghani. Nitekupegha ulongosi kunani gha vindu vitangala. Uyingili kuluheku gha bambu ghako. ²² Muhusutu mwenikupokela talanta ivili akahika na kulonga, 'Bambu, umbeghili talanta ivili. Uloli, mbokela fwaida talanta zighangi ivili, ²³ Bambu ghaki akamlongela, 'Ughola maha, muhusutu wa maha na mchakaka! uela mchakaka kwa vindu vinung'una. Nitekupegha ulongosi kunani gha vindu vitangala. uyingili kuluheku lwa bambu ghako.' ²⁴ Kuulongolo muhusutu mweni kuwela kapokela talanta imonga akahika na kulonga, Bambu, ningumanya yiwa wenga ni mundu mkalipa. ungukonyola mahala ukulila ng'ogha, na ungubena mahala ukulila ng'ogha. ²⁵ Nenga nitilili, nikayenda kuhigha talanta ghako kulutupi. Uloli, niwela naye hila unipeghili hinu nikupeghi, ²⁶ Ila Bambu ghaki ayangile na kulonga, 'Wenga kwa muhusutu muhakata na mpweli, umanyili yiwa ningukonyola kumahala kuvile nikulila ng'ogha. ²⁷ Kwa nagma upalilwi kuwapegha mapesa ghangu wandu wa kubenki, na lipindi lya kuhuya kwa nenga ningaliipokela hila ghangu na fwaida ghaki. ²⁸ Kwa nagma mumpokoli hai talanta na mumpoghi yula muhusutu mwenikuwela na italanta ikumi. ²⁹ Kila mundu mwenikuwela nachu, ateyongeswa kupiti- hata kwa kuyongeswa nesu. Ila kwa yeyosi mwenim kuwela ng'ogha na kindu, hata kila kawela nachu atepokolwa. ³⁰ Mumtaghi panje kulwisa hayu muhusutu wa maha ng'ogha, kuvile kutewela na kililo na kuhyagha malino.' ³¹ Lipindi Mwana wa Adamu paatehika kuukwilikihighaki, na watumikila wogha wa kundumba wa Sapanga pamonga na mweni, ndiwa atelikala kunani gha kikalilo kyaki kya ukwilikihi. ³² Milima hyogha itelikungula kuulongolo ghaki, na mweni atewalekanisa wandu, handa vila mhungaji anguwalekanisa kondolu na mbuhi. ³³ Atewavika kondolu liwoku lyaki lya kuulumi, ila mbuhi atewavika liwoku lya sotu. ³⁴ Hinu nkosi atewalongela wala wenikuwela kuliwoku lyakimlya kuliyila, 'Mhiki, mweni kuhighilwa na Tati ghangu, muulihi unkosi weni kuyandalwa kwaikiva gha mwenga kuhuma kuvikwa kwa mighomba gha mlomawogha. ³⁵ Kwaikiva niwelili na njala na mnipeghili mulyo; Niwelili mhenja mnikemili kuukaya; ³⁶ Niwelili ngelengi, na mnivalisili nguu; Niwelili mvina na mkanivika maha; Niwelili mkihungu na mkanihikila.' ³⁷ Ndiwa weni haki watemuyanga na kumlongela, 'Bambu, ligma tukulolile yiwa uwelile na njala, na kukupegha mulyo? Au uvile na uyumililo na tukakupegha masi? Na ³⁸ ligma tukulolile ukiva mhenja, tukakukema ukaya? Au uvile ngelengi na tukakuvika nguu? ³⁹ Na ligma tukulolile ukiva mvina, au mukihungu, na tukakuhikila? ⁴⁰ Na nkosi atewayanga na kuwalongela, 'Chakaka ninguwalongela, kila mkighola haku kwa mmonga wa walongo ghangu wanung'una, mnigholilile nenga.' ⁴¹ Ndwaatewalongela hagma wenikuwela liwoku lyaki lya sotu, 'Mhuki kwa nenga, mwenga mlapililwi, myendi kulyoto lya machuwa yayendelela lyeni kuyandalwa kwaikiva gha lihyukana na mahoka ghaki, ⁴² kwaikiva niwelili na njala ila mnipeghili ng'ogha mulyo; Niwelili na uyumililo na mnipeghili ng'ogha masi; ⁴³ Niwelili mhenja iala mnikemili ng'ogha kuukaya; nikiva ngelengi mnipeghili ng'ogha nguu; nikiva mvina na nikiva mkihungu mwenga mnivikili

maha ng'ogha.'⁴⁴ Ndiwa na weni hilahila watemuyanga na kulonga, 'Bambu, ligha tukulolile ukiva na njala, au uyumililili, au muhenja, au ukiva ngelengi, au ukiva mvina, au ukiva muwopwa, na tukutumikilila ng'ogha?'⁴⁵ Hinu atewayanga na kulongela, 'Chakaka ninguwalongela, kila mvile mkighola ng'ogha kwa wanung'una hagma, mnigholela ng'ogha nenga.'⁴⁶ Hagma wateyenda kuuhakilo wa machuwa yayendelela ila weni haki kuukomu wa machuwa yayendelela."

Chapter 26

¹ Lipindi Yesu pakamalila kulonga milando hyogha hai, awalongilile wavulwa ghaki, ² "Mngumanya yiwa badili gha machuwa maivili kutewela na mhambu wa Pasaka, na Mwana wa Adamu atetolwa ili ahakiliwi." ³ Kuulongolo wakulu wa watambika na wagogolo wa wandu wakonganili pamonga kumahala gha Mtambika Mkulu, mwenikuwela ngukemwa Kayafa. ⁴ Kwa pamonga wayandalile mighalu gha kumkamula Yesu kwa kuhigha na kumkoma. ⁵ Kwaikiva walongile, "Ikotoho gholeka lipindi lya mhambu, lukani kukotoho kuhumila fuju paghati gha wandu." ⁶ Lipindi Yesu paawelili ku Besania kulighuta lya Simoni Mkalawa, ⁷ paawelili kalinyolosa kumesa, mdala mmonga akahika kwa mweni akiva kapapa mkebi wa alabasita yeni kuwela na mahuta gha mapesa yatangala, na akayitila kunani gha mutu ghaki. ⁸ Ila wayitikila ghaki pawalolile mghalu hau, wahyomile na kulonga, "Niki lukani lwa hasala hai?" ⁹ Hagha mahuta yangaliwesa kuwuswa kwa mapesamyatangala na kupeghwa wangali hindu." ¹⁰ Ila Yesu, akiva angulimanya hali, akawalongela, "Kwa kyani mngumghasa mdala hayu? Kwaikiva kaghola kindu maha kwa nenga." ¹¹ Wangali kindu muwela nau machuwa hyogha, ila mtewela ng'ogha na nenga machuwa yayendelela. ¹² Kwaikiva pakayita mahuta ghala kunani gha mhigha ghangu, agholile nagha kwaikiva gha kusikwa kwa nenga. ¹³ Chakaka ninguwalongela, kokosi Habali Maha hai paitetangaswa kumlimawogha, kitendu akigholile hayu mdala, hilahila kitewela kingulongelwa kwaikiva gha ngumbungumbu." ¹⁴ Ndiwa mmonga wa wala ikumi na waivili, mweni kukemwa Yuda Isikalioti, ayendili kwa wakulu wa watambika ¹⁵ na kulonga, "Mtenipegha niki panimhuka?" Wakampimila Yuda vipandi selasini vya feza. ¹⁶ Kuhuma lipindi lila ahakulile fwasi gha kumhyuka. ¹⁷ Hata lichuwa lya mtumbulo lya mibumunda itaywa ng'ogha simika, wavulwa wamuyendelili Yesu na kulonga, "Kugha ungupala tukuyandalili ulyeghi mulyo gha Pasaka?" ¹⁸ Akawalongela, "Muyendi mbwani kwa mundu mtenu na mumlongeli, Mvula angulonga," lipindi lyangu lipabehi. Nitetimilisa Pasaka pamonga na wavulwa ghangu kulighuta lyako." ¹⁹ Wavulwa waghoolile handa Yesu vila kawalaghila, na wayandalile mulyo gha Pasaka. ²⁰ Paihika lumihi, akatama kulyegha mulyo pamonga na wala wavulwa ikumi na ivili. ²¹ Pawawelili wangulyegha mulyo, ailingile, "Chakaka ninguwalongela yiwa mmonga wa mwenga atenihiyuka." ²² Wanyengemangili nesu, na kila mmonga atumbulile kumkunya, Ghuli, chakaka ng'ogha nenga, Bambu?" ²³ Akawayanga, "Yula avile anguchwika liwoku lyaki pamonga na nenga kulibakuli ndiwa hayu atenihiyuka. ²⁴ Mwana wa Adamuatehuka, handa iyandikilwi. Ila chondi kwa mundu atemhyuka Mwana wa Adamu! Ingakiwela maha kwa mundu hayu handa angaliwelekwa ng'ogha." ²⁵ Yuda, avile angalimhyuka akalonga, "Ghuli, Ni nenga Labi?" Yesu akamlongela, "Ulongile mghalu hau mweni." ²⁶ Pawawelili wakilye gha mulyo, Yesu akatola libumunda, akalihighila, na kulipetula. Akawapegha wavulwa ghaki akilonga, "Mtoli, mlyeghi. Hau ni mhigha ghangu." ²⁷ Akatola kikombi na kushukwile, akawapegha na kulonga, "Mnyweghi wogha kuhaki. ²⁸ Kwaikiva hau ni mwahi gha lilaghano lyangu, weni kuyitwa kwaikiva gha watangala kwa mlekeselo wa sambu. ²⁹ Ila ninguwalongela, nitelyegha ng'oghamkangi matungula gha msabibu hau, mbaka lichuwa lila nitenywegha hyonu pamonga na mwenga kunkosi wa Tati ghangu." ³⁰ Pawawelili wayomola kuyimba uyimbo, wakahuka kuyenda kulitombi lya mzeituni. ³¹ Hinu Yesu akawalongela, "Uhiku hau mwenga wogha mtelikwala kwaikiva gha nenga, kwaikiva iyandikwa, nitemtova mhungaji na kondolo wa lipinga watelekanika. ³² Ila badili gha kuhinduka kwa nenga, nitewalongola kuyenda Galilaya." ³³ Ila Petelo amlongelile, "Hata paikawela wogha wtekulema kwaikiva gha mighalu itekukola, nenga nitekulema ng'ogha." ³⁴ Yesu akamyanga, "chakaka ninguukulongela, uhiku hau pambila gha njogholu kuguta, utenikanila mianja itatu." ³⁵ Petelo akamlongela, "Hata ningalipalwa nihovi na wenga, nitekukanila ng'ogha." Na wavulwa waghangi wogha wakalonga handa ailingile Petelo. ³⁶ Kuulongolo Yesu ayendili nau kumahala wangukukema Getisemane na awalongilile wavulwa ghaki, "Mlikali haku lipindi panihuka kula kuyupa." ³⁷ Akamtola Petelo na wanga waivili wa Zebedayo na akatumbula kunyengemala na kung'ung'ulika. ³⁸ Hinu akawalongela, "Mpumulo ghanu uvili na unyengemalo mkulu nesu, hata kuwesa kuhova. Mhighali haku na mkesi pamonga na nenga." ³⁹ Akayenda kuulongolo mayaghani akaguwa kifulifuli, na kuluwa. Akalonga, "Tati ghangu, handa paiwesekana, ila handa vila ungupala wenga." ⁴⁰ Akawayendela wavulwa na akawalola wawonja lughonu, na akamlongela Petelo, kwa kyani muwesa ng'ogha kukesha na nenga kwa lisaa limonga? ⁴¹ Mkesi na mluwi lukani mkotoho kuyingila mmayeso. Mpumulo ungupala, ila mhigha uvile na ulepelelu." ⁴² Akayenda zyaki lianja lya ivili na kuluwa, akalonga, "Tati ghangu, handa mghalu hau uwesa ng'ogha kutyelembulika na ni lasima nikinywegheli kikombi haki, mapalo ghako yatimili." ⁴³ Akahuya kangi na kuwalola wakiva wawonja lughonu, kwaikiva mihu ghau iwelili mitopeu. ⁴⁴ Hinu akawaleka kangi akayenda zyaki. Akaluwa lianja lya itatu akilonga mighalu hilahila. ⁴⁵ Kuulongolo Yesu awayendelili wavulwa ghaki na kuwalongela, "Mwambila muwonja hela na kulipumulisa? Mloli, lisaa lya pabehi, na Mwana wa Adamu anguhukwa kumawoku gha weni sambu. ⁴⁶ Myimuki, tuhuki. Uloli, yula mweni kunihyuka kapabehi." ⁴⁷ Lipindi paawelili ambila angulongela, Yuda mmonga

wa wala ikumi na ivili, akahika. Lipinga likulunga likahika pamonga na mweni likihumila kwa wakulu wa watambika na wagogolo wa wandu. Wahikili na mapanga na vimbonga.⁴⁸ Kangi mundu mweni kuliwachila kumuhyuka Yesu awelili kawapegha kilangihi, akilonga, "Yula nitembusi, ndiwa mweni. Mumkamuli."⁴⁹ Bwitu akahika kwa Yesu na kulongela, "Jambu, Mvula!" Na akambusi.⁵⁰ Yesu akamlongela, "Ganja, ugholi lila livile likuyegha." Ndiwa wakahika, na kumunyolosela mawoku Yesu, na kumukamula.⁵¹ Uloli mundu mmonga mweni kuwela pabehi na Yesu, alangilile liwoku lyaki, akahomola lipanga lyaki, na akamtova mtumikila wa mtambika mkulu, na kumuhinja lipulukilo ghaki.⁵² Ndiwa Yesu akamlongela, uhuyisi lipanga lyako pala ulitolile, kwaikiva wogha wenikutumila lipanga wateyalamika kwa lipanga.⁵³ Mnguliwachila yiwa niwesa ng'ogha kumkema Tati ghangu, na mweni akaniyeghela watovangonde wapiti ikumi na ivili gha watumikila wa kundumba wa Sapanga?⁵⁴ Ila ng'ogha ni kwa uwesa ghani mayandiko yangaliwesa kutimiliwa, havi ndiwa ingupalwa kuhumila?"⁵⁵

Lipindi hali Yesu akalilongela lipinga, "Ghuli! mhika na mapanga na vimbonga kunikamula handa mpokola? Kila lichuwa nitamili kulighuta lya Sapanga nikivula, na mnikola ng'ogha!"⁵⁶ Ila hagma hyogha yagholeka ili mayandiko gha walota yatimili." Ndiwa wavulwa ghaki wakamleka na kutula mbilo.⁵⁷ Wala wamkamulile Yesu wakamyegha kwa Kayafa, Mtambika mkulu, mahala kuvile wayandika na wagogolo wawelili walikungula pamonga.⁵⁸ Ila Petelo amkovekelile kwa kuhyetu kwa utali mbaka kulyugha lya Mtambika mkulu. . Akayingila mghati na kutama pamonga na waghokela aloli kila kitehumila.⁵⁹ Hinu wakulu wa watambika na njengakaya hyogha wawelili wakihakula uhighilisu wa uhwanga kwa Yesu, lukani wapati kumkoma.⁶⁰ Pamonga na yiwa wajiyegehi wahighilisa watangala, ila wapatile ng'ogha njila njila yoyosi. Ila kuulongo waivili wajiyegehi kuulongo⁶¹ na kulongela, "Mundu hayu alongile, "Ninguwesa kubomola lighuta lya Sapanga na kulichenga kangi kwa lichuwa limonga."⁶² Mtambika mkulu akagholoka na kumkoma, "Uwesa ng'ogha kuyanga? Hagha wanguhighilisa niki kwa wenga?"⁶³ Ila Yesu atamili nuu. Mtambika mkulu akamlongela, "Handa Sapanga vila angulama, ningukulaghila utulongeli, handa wenga ni Kilisito, Mwana wa Sapanga."⁶⁴ Yesu akamuyanga, "Wenga mweni ulonga kala mghali hau. Ila ningukulongela, kuhuma hinaa na kuyendelela utemlola Mwana wa Adamu katama liwoku lya kuliya lyeni makakala, na paatehika kumahindu gha kundumba."⁶⁵ Ndiwa mtambika mkulu akabalula nguu zyaki na kulonga, "Kalighu! Ghuli, tungupala kangi uhighilisu wa niki? Mloli, myoghanila kala malighu."⁶⁶ Ghuli! Mnguliwachila niki? Wakayanga na kulongela, "Angupalwa ahovi."⁶⁷ Hinu wakamuhunyila mata kuwuso na kumtova mbandi, na kumtova na mawoku kumlomu kwa mawoku ghau,⁶⁸ na kulongela, "Uloti, wenga Kilisito. Ni ghani kakutova?"⁶⁹ Lipindi hali Petelo awelili kalikala panji kulikuta, na mtumikila mdala amyendelili na kulonga, "Wenga hilahila uwelili pamonga na Yesu wa Galilaya."⁷⁰ Ila akanili kuulongo gha wogha, akilonga, nikimanya ng'ogha kila mkilongile."⁷¹ Paayendili panje gha mlyangu, mtumikila mghang mdala amlole na kumlongela wawelili pala, "Mundu hayu hilahila awelili pamonga na Yesu wa Nazaleti."⁷² Akakanila kangi kwa kilapo, "Nenga nimmanya ng'ogha mundu hayu."⁷³ Lipindi lihupi kuulongo, wala wawelili waghokela pabehi, wamyendelli na kulongela na Petelo, "Kwa chakaka wenga hilahila nimonga wa weni, kwaikiva hata vila ungulongo ni uhighilisu."⁷⁴ Ndiwa akatumbula kulapa, "Nenga nimmanya ng'ogha mundu hayu," na lipindi lilalila njogholu akatova lilowi.⁷⁵ Petelo akakumbwika milando alongililwi na Yesu, "Pambila gha njogholu kutova lilowi utenikanila mianja itatu."

Chapter 27

¹ Lipindi lya malawila palihika, wakulu wogha wa watambika na wagogolo wa wandu wachengili njila kwa Yesu wapati kumkoma. ² Wakamuwopa, na kumvika kuulongolo kumyegha kwa mlamula Pilato. ³ Hinu lipindi Yuda, avile awelili kamhyuka, alolile yiwa Yesu kalamulwa kala, akalijutula na kuhuyisa vipandi iselasini vya feza kwa mkulu wa watambika na wagogolo, ⁴ na akalonga, "Nighola sambi kwa kuhyuka mwahi uwela ng'ogha na uhakata." Ila wakayanga, "Ingutufwaa niki twenga? Uyaloli hagma mweni." ⁵ Hinu akatagha pahi vila vipandi vya feza kulighuta lya Sapanga, na kuhuka zyaki na kuyenda kuikoma kwa ng'oi. ⁶ Mkulu wa watambika akatola vila vipandi vya feza na kulonga, "Ng'ogha maha kuvika feza hai kungoku, kwaikiva ni mahipo gha mwahi." ⁷ Wakalongelana kwa pamonga na feza hila wakaitumila kuhemela litawa lya lutupi likemwa mfinyanzi lya kusikila wahlenja. ⁸ Kwaikiva gha nagma litawa hali likawela likikemwa, "Litawa lya mwahi" mbaka lelo hai. ⁹ Hinu lila lilando liwelili lilongelwa na mlota Yelemia likatimila, kulonga, "Watolile vipandi isilini vya feza, mahipo yayandalwa na wandu wa Izilaeli kwaikiva gha mweni, ¹⁰ na watumilile kwa litawa lya lutupi lingukemwa mfinyanzi, handa Bambu vila awelili kanilongela ¹¹ Hinu Yesu agholokili kuulongolo gha mlamula, na mlamula akamkonya, "Ghuli! Wenga ni nkosi wa Wayahudi?" Yesu amyangili, "Wenga ungunonga nagma." ¹² Ila lipindi pakasitakiwa na wakulu wa watambika na wagogolo, kayanga ng'ogha chochosi. ¹³ Hinu Pilato akamlongela, "Uyughanile ng'ogha masitaka hyogha kwa wenga?" ¹⁴ Ila kamyanga ng'ogha hata lilando limonga, hinu mlamula akamemwa na kulikangasa. ¹⁵ Hinu kumhambu iwelili ni ndyangilu ghau mlamula kumuwoposola muwopwa mmonga mweni kuhaghulwa na lipinga. ¹⁶ Lipindi hali wawelili na muwopwa mkola mlima lihina lyaki Balaba. ¹⁷ Hinu lipindi pawawelili walikungula pamonga, Pilato awakonyile, "Ni ghani mngupala tumuwoposoli kwaikiva gha mwenga?" Balaba au Yesu mweni kukemwa Kilisito?" ¹⁸ Kwaikiva amanyile yiwa wamkamula kala kwaikiva gha umbindingu. ¹⁹ Lipindi paawelile akitama kukikalilo kyaki kya ulamulo, mhumbu ghaki akamyeghela lilando na kulonga, "Ukotoho kughola mghalu wowos kwa mundu hayu mweni kuwela ng'ogha na uhakata kwaikiva nihakilwa nesu hata lelo kundotu gha uhiku kwaikiva gha mweni." ²⁰ Ndiwa wakulu wa watambika na wagogolo wakawachongesela makongano wamluwi Balaba, na Yesu akomwi. ²¹ Mlamula akawakonya, "Ni ghani paghati gha waivili mngupala nenga nimlekeseli kwa mapalo gha mwenga?" Wakalonga, "Balaba." ²² Pilato akawalongela, "Nimgholeli niki hayu Yesu mweni kukemwa Kilisito?" Wogha wakayanga, "Avambwi." ²³ Na mweni akalonga, "Kwa kyani, ni uhakata ghani kaghola?" Ila wayenendelelili kutova lilowi hata kunani nesu, "Umhakili." ²⁴ Hinu Pilato pakalola kanguwesa ng'ogha kughola lolosi, ila badili ghaki ni fuju ziwelili zitumbula, akatola masi akawofula mawoku ghaki kuulongolo gha lipinga, na kulongela, "Nenga nivile ng'ogha na uhakata kwa mwahi gha mundu hayu mweni kuwela ng'ogha na uhakata. Myaloli hagma weni." ²⁵ Wandu wogha wakalonga, "Mwahi ghaki uweli kunani gha twenga na wana wa twenga." ²⁶ Hinu akamuwoposola Balaba kwa weni, ila amtovili hyatu Yesu na kumyegha kwa weni kuyenda kuhakilwa. ²⁷ Hinu watovangondu wa mlamula wakamtola Yesu mbaka Ploitolio na lipinga likulunga lya watovangondu wogha wakalikungula. ²⁸ Wakamuwoposola nguu zyaki na kumvika lihabiti lya langi ngeli. ²⁹ Hinu wakaghola likokoma lya mihomi na kulivika kunani gha mutu ghaki, na wakamvikila lidengi kuliwoku lyaki lya kulumi. Wtovili manung'una kuulongolo ghaki na kumpughanya, wakilonga, "Jambu, Nkosi wa Wayahudi" ³⁰ Na wakamuhunyila mata, na watolile lidengi na kumtova kumutu. ³¹ Lipindi pawawelili wakimpughanya, wamuwoposolili lila lihabiti na kumvika nguu zyaki, na kumlongosa kuyenda kumhakili. ³² Pawahuma panji, mundu kuhuma Kilene lihina lyaki simeoni, avile wamlasimisili ayendi pamonga na weni ili apapi lipingika lyaki. ³³ Pawahikili kumahala wangupakema Goligota, kungumaanisa, "Mahala gha fufu lya mutu." ³⁴ Wakampeghe siki yeni kuhaghanywa na nyongo anyweghi. Ila paaiyesili, kawesa ng'ogha kuinywegha. ³⁵ Lipindi pawawelili wangumuhakila, wakapeghana nguu zyaki kwa kuvalangilana vindu wanguvikema mihu gha mlungu. ³⁶ Na wakatama kumlola. ³⁷ Kunani gha mutu ghaki wavikili masitaka ghaki yakisomeka, "Hayu ni Yesu, nkosi wa Wayahudi." ³⁸ Wapokola waivili wavambilwi pamonga na mweni, mmonga mbandi gha kuliyila na mghangi mbandi gha soto ghaki. ³⁹ Wala wenikuwela wangutyanga mnjila wampughanyili, wakitika mutu ghau ⁴⁰ na kulongela, "Wenga mwenikuwela ungupala kubomola lighuta lya Sapanga na kulichenga lipindi lya machuwa maitatu, ujilokoli mweni! Handa ni Mwana wa Sapanga, uhuluki pahi uhuki lulipingika!" ⁴¹ Ku hali hilahila wakulu wa watambika wawelili wakimpughanya, pamonga na wayandika na wagogolo, na kulonga, ⁴² "Alokolili waghangu, ila kawesa ng'ogha kujilokola mweni. Mweni ni Nkosi wa Wayahudi. Na ahuluki pahi kuhuma kulipingika, ndiwa tutemkwini. ⁴³ Amtumainili Sapanga. Uleki Sapanga amlokoli hinaa handa angupala, kwaikiva alongile, 'Nenga na Mwana wa Sapanga.'" ⁴⁴ Na wala wapokola wawelili wavambwa pamonga na mweni hilahila walongile milando gha kumpughanya. ⁴⁵ Hinaa kuhuma isaa isita kuwelili na lwisa kumlima wogha mbaka isaa itisa. ⁴⁶ Paihikili isaa itisa, Yesu akalila kwa lilowi likulunga, 'Eloi, Eloi, lama sabakitani?' Akimaanisa,

"Sapanga ghangu, Sapanga ghangu, kwa kyani unileka?" ⁴⁷ Lipindi lila amonga gha weni wawelili waghloka pala wayoghanile na wakalonga, "Angumkema Eliya." ⁴⁸ Bwitu mmonga mmonga wa weni akatula mbilo kutola sifongo na kuimemesa kumlomu kikalipa, akaivika kunani gha libiki na kumpeggha apati kunywegha. ⁴⁹ Na wala wahighalile wakalonga, "Mumleki weka yaki, mleki tuloli handa Eliya atehika kumlokola." ⁵⁰ Hinu Yesu akalila kangu kwa lilowi likulunga na kuhumisa mpumulo ghaki. ⁵¹ Uloli, lipazila lya lighuta lya Sapanga libalukili mbandi ivili kuhumila kinani mbaka pahi. Na mlima ikahihimila na mighomba ikabaluka vipandi. ⁵² Mamambi yakawoposoka, na mindumbi gha wambuleti watangala weni kuwela wawonjile lughonu wahindulilwi. ⁵³ Wakahuka kuhuma mmamambi badili gha uhindulo ghaki, wakayingila mlima mmbuleti, na wakawoneka na wandu watangala. ⁵⁴ Hinu yula mlamula na wala wenikuwela wakimlola Yesu walolile mhihimilo na mighalu yenikuwela ikihumila, wakamemeswa na holu nesu na kulongela, "Chakaka hayu awelili mwana wa Sapanga." ⁵⁵ Wadala watangala wenikuwela wakimkovekela Yesu kuhuma ku Galilaya ili kumtumikila wawelili pala wakilola kuhuma kutali. ⁵⁶ Paghati ghau awelili Maliamu Magdalena, Maliamu nyongo ghaki Yakobo na Josefu, na nyongo wa wana wa Zebedayo. ⁵⁷ Paihikili lumihi, ahikile mundu mnaisa kuhuma ku Alimatayo, mweni kukemwa Yusufu, avile hilahila awelili mvulwa wa Yesu. ⁵⁸ Amyendelili Pilato na kuluwa mhigha wa Yesu. Hinu Pilato akalaghila apati kupeghwa. ⁵⁹ Yusufu akatola mhigha akauwopa na nguu gha Sufi maheli, ⁶⁰ na akauwonjesa kulimambi lihyonu lyaki awelili kalihongola kumghomba. Hinu akabimbilisa liganga likulu likawopa mlyango wa limambi na akayenda zyaki. ⁶¹ Maliamu Magdalena na Maliamu mghangi wawelili pala, walikala kwa kulola limambi. ⁶² Lichuwa lyahika ivile iwelili lichuwa badili gha mayandalo, wakulu wa watambika na Mafalisayu wakonganikili kwa pamonga kwa Pilato. ⁶³ Wakamlongela, "Bambu, tungukumbwiki yiwa lipindi yula mhwangi paawelili mkomu, alongile, 'Badili gha machuwa itatu atehinduka kangu.'" ⁶⁴ Kwa nagha, ulaghili yiwa limambi ligholokelwi maha mbaka lichuwa lya itatu. kihyetu kyaki, wavulwa ghaki wanguwesa kuhika na kumuhija na kulongela kwa wandu, 'Kahinduka kuhuma kukihu.' Na uhwangi wa kumwihu utewela mhakata kupiti hula wa mtumbulo." ⁶⁵ Pilato akawalongela, "Mtoli waghlokelo. Myendi mkagholi hali gha usalama handa vila mnguwsa kughola." ⁶⁶ Hinu wayendili na kughola limambi kuwela maha, liganga litovilwi muhuli na kuvika waghlokelo.

Chapter 28

¹ Kuulongolo lumihi lichuwa lya Mbumulilo, lijuwa paliwelili likichia kuyendela lichuwa lya mtumbulo lya lijuma, Maliamu magadalena, na yula maliamu mghangi wahikili kulolile limambi. ² Uloli kuwelili na mhihimilo mkulu. kwaikiva mtumikila wa kundumba wa Sapanga ahulukili na kulibingilisa lila liganba, na hinu akatama kunani ghaki. ³ Wuso ghaki uwelili handa umemi, na nguu zyaki ziwelili mbuleti handa seluji. ⁴ Wala waghokela wamemesilwi na holu na kuwela handa wahova. ⁵ Yula mtumikila wa kundumba wa Sapanga akawalongela wala wadala akilonga, "Mkotoho kutila kwaikiva ningumanya yiwa mngumuhakula Yesu, mweni kuvambwa. ⁶ Kang'ogha haku, ila kahinduka handa awalongilile. Mhiki mloli mahala pawelili Bambu awonjili. ⁷ Myendi kwa kuloposela mkawalongeli wavulwa ghaki, 'Kahinduka kuhuma kukihu, uloli kawalongola ku Galilaya. Haku ndiwa mtemlola.' Uloli nenga niwalongela." ⁸ Wala wadala wahukili pala kumamambi kwa kuloposela wakiwela na holu na luheku lukulungwa, na wakatula mbilo kuwalongela wavulwa ghaki. ⁹ Uloli Yesu akakongine nau na kulongela, "Jambu." wala wadala wakahika na kukola maghulu ghaki, na kangi wakamtundamila. ¹⁰ Hinu Yesu akawalongela, "Mkotoho kutila, myendi mkawalongeli walongu ghangu walongoleli ku Galilaya. haku watenilola. ¹¹ Lipindi wala wadala pawawelili wakiyenda, uloli amonga gha waghokela wayendili kumbwani na kuwalongela wakulu wa watambika mighalu hyogha iwelili ihumila. ¹² Na weni watambika pawawelili wakongine na wagogolo na kulongelela mghalu hau pamonga, wakayegha mapesa ghatangala kwa wala watovangondo ¹³ na kuwalongela, "Muwalongeli waghangi yiwa, 'Wavulwa wa Yesu wahikili uhiku wakauhija mhigha wa Yesu lipindi twenga tuwolili tuwonja.' ¹⁴ Handa mghalu hau utemuhikila mlamula, twenga tutemkwegha na kuwahumisila mwenga holu hyogha." ¹⁵ Hinu wala watovangondo wakatola ghala mapesa na kughola handa vila walongelilwi waghali. Habali hai ikalandala nesu kwa Wayahudi na ikawela nagma mbaka lelo. ¹⁶ Ila wala wandumindumi ikumi na mmonga wayendili ku Galilaya, kweni lila litombi awelili kawalaghila. ¹⁷ Na weni pawamlolile, wakamtundamila ila amonga gha weni walolile holu. ¹⁸ Yesu akahika kwa weni akawalongela akilonga, "Nipeghwa ulongisi wogha kumlima wogha na kundumba. ¹⁹ Hinu muyendi mkawagholi milima hyogha kuwela wavulwa. Muwabatisi ku lihina lya Tati, na lya Mwana, na lya Mpumulo Mmbuleti. ²⁰ Muwavuli kutundmila mighalu hyogha niwalongilile, na uloli, nenga na pamonga na mwenga machuwa yayendelela., hata mbaka mwihu wa mlimawogha